

Inspraakbundel

Zienswijzen op Ontwerp-instemmingsbesluit 'WINNINGSPLAN SLOOTDORP'

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Slootdorp
Postbus 248
2250 AE Voorschoten
<http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage>

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF.....	3
KENNISGEVING.....	4
MONDELINGE EN SCHRIFTELIJKE ZIENSWIJZEN :	
OPZOEKTABEL	
REGISTRATIENUMMER VERSUS ZIENSWIJZENUMMER.....	7
ALFABETISCH OVERZICHT ORGANISATIES EN ZIENSWIJZEN.....	8
ZIENSWIJZENUMMER 1 TOT EN MET 11.....	9

Woord vooraf

Van donderdag 28 juni 2018 tot en met woensdag 8 augustus 2018 lag het ontwerp-instemmingsbesluit voor 'WINNINGSPLAN SLOOTDORP' ter inzage. Een ieder kon naar aanleiding van het ontwerp-instemmingsbesluit een zienswijze inbrengen.

Wat staat er in het winningsplan Sloodorp?

Het winningsplan Sloodorp betreft het gelijknamige gasveld gelegen binnen het gebied van de winningsvergunning Sloodorp zoals verleend op basis van de Mijnbouwwet. Geografisch gezien ligt het Sloodorp gasveld in de provincie Noord-Holland, in de gemeente Hollands Kroon en in het verzorgingsgebied van Waterschap Hollands Noorderkwartier.

Het gasveld Sloodorp is in 1964 ontdekt en in 1977 in productie genomen met de put genaamd Sloodorp-01 (SLD-01), vanaf de mijnbouwlocatie Sloodorp. Nadien zijn nog 6 putten in het Sloodorp gasveld geboord. Het winningsplan Sloodorp betreft een actualisering van het vigerende winningsplan voor deze gaswinning. De redenen voor actualisering zijn: veranderingen van het reservoir gedrag, een (vernieuwde) seismische risicoanalyse, een actualisatie van productie- en bodemdalingsvoorspellingen en mogelijkheden om de productie uit het Sloodorp gasveld te optimaliseren. Vermilion Energy Netherlands B.V. verwacht dat de gaswinning voor het Sloodorp gasveld nog 8 jaar in beslag zal nemen met een verwachte einddatum van productie in 2025, uitgaande van start van de winning in 2018.

Ontwerp-instemmingsbesluit en onderliggende stukken

Het winningsplan Sloodorp is, zoals voorgeschreven in de per 1 januari 2017 in werking getreden Mijnbouwwet, voorgelegd voor advies aan de betrokken decentrale overheden. Daarnaast zijn Staatstoezicht op de Mijnen, de Technische commissie bodembeweging en de Mijnraad om advies gevraagd. Alle uitgebrachte adviezen zitten bij de onderliggende stukken die ter inzage liggen.

Zienswijzen

Op het ontwerp-instemmingsbesluit zijn binnen de inspraaktermijn in totaal 21 zienswijzen binnengekomen (waarvan 11 uniek). De zienswijzen zijn integraal opgenomen in deze bundel. U kunt deze inspraakbundel downloaden van <http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage>.

Registratie en verwerking

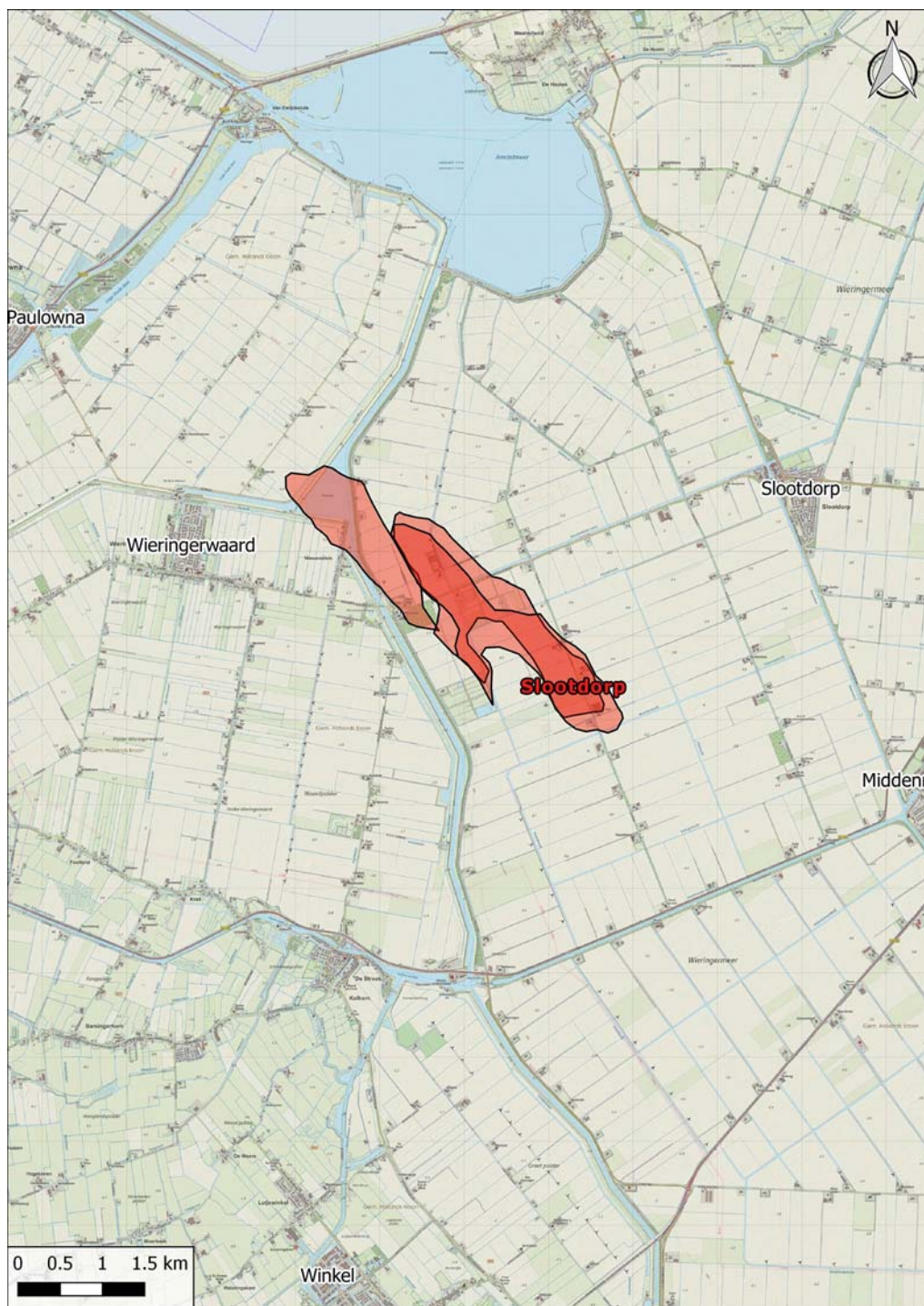
De ontvangen zienswijzen en reacties zijn geregistreerd. Aan de indieners is een ontvangstbevestiging gezonden met daarin een registratienummer. Met de opzoektabel op pagina 7 kan bij het ontvangen registratienummer het bijbehorende zienswijzennummer worden opgezocht.

Verdere procedure

Bij het instemmingsbesluit in de antwoordnota op de zienswijzen wordt aangegeven of en hoe met de zienswijzen rekening is gehouden. Het moment waarop de ter visie legging plaatsvindt wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere lokale huis-aan-huis bladen en op <http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage>. Een belanghebbende die op het ontwerp van een instemmingsbesluit een zienswijze heeft ingebracht, kan later tegen dat besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Kennisgeving en aankondiging informatiemarkt ontwerpinstemmingsbesluit winningsplan Slootdorp, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Van donderdag 28 juni 2018 tot en met woensdag 8 augustus 2018 ligt het ontwerp instemmingsbesluit voor de gaswinning Slootdorp ter inzage. Iedereen kan reageren op het ontwerpinstemmingsbesluit met een zienswijze. In deze kennisgeving staat hoe dat gaat.

Wat staat er in het winningsplan Slootdorp?

Het winningsplan Slootdorp betreft het gelijknamige gasveld gelegen binnen het gebied van de winningsvergunning Slootdorp zoals verleend op basis van de Mijnbouwwet. Geografisch gezien ligt het Slootdorp gasveld in de provincie Noord-Holland, in de gemeente Hollands Kroon en in het verzorgingsgebied van Waterschap Hollands Noorderkwartier.

Het gasveld Slootdorp is in 1964 ontdekt en in 1977 in productie genomen met de put genaamd Slootdorp-01 (SLD-01), vanaf de mijnbouwlocatie Slootdorp. Nadien zijn nog 6 putten in het Slootdorp gasveld geboord.

Het winningsplan Slootdorp betreft een actualisering van het vigerende winningsplan voor deze gaswinning. De redenen voor actualisering zijn: veranderingen van het reservoir gedrag, een (vernieuwde) seismische risicoanalyse, een actualisatie van productie- en bodemdalingsvoorspellingen en mogelijkheden om de productie uit het Slootdorp gasveld te optimaliseren. Vermilion Energy Netherlands B.V. verwacht dat de gaswinning voor het Slootdorp gasveld nog 8 jaar in beslag zal nemen met een verwachte einddatum van productie in 2025, uitgaande van start van de winning in 2018.

Ontwerpinstemmingsbesluit en onderliggende stukken

Het winningsplan Slootdorp is, zoals voorgeschreven in de per 1 januari 2017 in werking getreden Mijnbouwwet, voorgelegd voor advies aan de betrokken decentrale overheden. Daarnaast zijn Staatstoezicht op de Mijnen, de Technische commissie bodembeweging en de Mijraad om advies gevraagd. Alle uitgebrachte adviezen zitten bij de onderliggende stukken die ter inzage liggen.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt donderdag 28 juni 2018 tot en met woensdag 8 augustus 2018 het ontwerpinstemmingsbesluit en de onderliggende stukken inzien op <http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage> en tijdens reguliere openingstijden op de volgende locaties:

- gemeente Hollands Kroon, De Verwachting 1 te Anna Paulowna
- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Bezuidenhoutseweg 73 te Den Haag

Uw mening geven?

U kunt van donderdag 28 juni 2018 tot en met woensdag 8 augustus 2018 reageren op het ontwerpinstemmingsbesluit met het winningsplan en de onderliggende stukken. In uw zienswijze kunt u ingaan op alle onderdelen van het ontwerpinstemmingsbesluit met het winningsplan en de onderliggende stukken. U kunt hierbij denken aan:

- Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?
- Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

U dient in uw zienswijze duidelijk aan te geven op welke onderdelen van het ontwerpinstemmingsbesluit u reageert en uw zienswijze te onderbouwen met argumenten. Het is goed om te weten dat alleen personen of instanties die op het ontwerpinstemmingsbesluit een zienswijze hebben ingebracht, later tegen het instemmingsbesluit beroep kunnen instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Hoe kunt u reageren?

U kunt uw zienswijze schriftelijk indienen door een brief te sturen naar:

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Slootdorp
Postbus 248
2250 AE Voorschoten.

Uw brief kan alleen als zienswijze in behandeling worden genomen als u ondertekent met uw naam en adres. Dit geldt ook voor eventuele medeondertekenaars. Daarnaast kunt u bij de inloopbijeenkomst uw zienswijze mondeling geven. Zienswijzen per e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

Wat zijn de vervolgstappen?

Alle zienswijzen en reacties worden betrokken bij het definitieve instemmingsbesluit.

In een nota van antwoord wordt opgenomen of en op welke wijze de zienswijzen en reacties in het definitieve instemmingsbesluit zijn verwerkt. Het definitieve besluit wordt ter inzage gelegd. Hiertegen staat dan beroep open. Dit wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere de Staatscourant en in huis-aan-huisbladen.

Wilt u meer weten?

Voor nadere inlichtingen kunt u op maandag, dinsdag en woensdag tussen 14:00- 16:30 uur contact opnemen met mw. K. Kaya (tel. 070 379 7768).

Opzoektabel mondelinge en schriftelijke zienswijzen

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de zienswijze opzoeken. De zienswijzen zijn vanaf pagina 9 opgenomen.

Zienswijzen op ontwerp-instemmingsbesluit 'WINNINGSPLAN SLOOTDORP'

Registratienummer	Zienswijzenummer
GW61-OIB-0001	0001
GW61-OIB-0002	0002
GW61-OIB-0003	0003
GW61-OIB-0004	0004
GW61-OIB-0005	0005
GW61-OIB-0006	0006
GW61-OIB-0007	0007
GW61-OIB-0008	0008
GW61-OIB-0009	0009
GW61-OIB-0010	0010
GW61-OIB-0011	0011

Alfabetisch overzicht organisaties en zienswijzen

Zienswijzen op ontwerp-instemmingsbesluit 'WINNINGSPLAN SLOOTDORP'

Zienswijzenummer	Organisatie
0007	Stichting Achmea Rechtsbijstand, APELDOORN, namens particulier
0006	Stichting Achmea Rechtsbijstand, APELDOORN, namens particulier
0010	Stichting Achmea Rechtsbijstand, APELDOORN, namens particulier
0009	Stichting Achmea Rechtsbijstand, APELDOORN, namens particulier
0008	Stichting Achmea Rechtsbijstand, APELDOORN, namens particulier

Zienswijze 0001 tot en met 0011

Datum :26 juli 2018

Aan:

27 JUL 2018

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspiraakpunt Winningsplan Slootdorp

Postbus 248

2250 AE Voorschoten

Van:

Hierbij reageer ik op het Ontwerp- Instemmingsbesluit actualisatie winningsplan Slootdorp kenmerk DGETM-EO / 18127381 met de volgende zienswijze:

Algemeen:

Ik, als verontruste inwoner van de gemeente Hollands Kroon, en daarmee direct belanghebbend, maak hierbij mijn zienswijze kenbaar.

Ik vind de gekozen periode voor ter inzagelegging ongelukkig zo midden in de vakantieperiode. Dit betekent dat veel inwoners onvoldoende tijd hebben om te reageren op het Ontwerp-Instemmingsplan van EZK.

Het informeren van de bewoners d.m.v. huis aan huisbladen heeft niet plaats gevonden omdat dit blad "de Polderbode" in de Oostpolder gemeente Hollands Kroon niet huis aan huis verspreid wordt.

De gaswinning wordt onder / aangrenzend aan een bestaande woonomgeving uitgevoerd op de winplaats Slootdorp met mogelijke mijnbouwschade.

Ik ben niet overtuigd van de noodzaak tot verdere gaswinning en uitbreiding daarvan in de voorgestelde winningsplaatsen / putten.

Op geen enkele manier wordt nut, noodzaak en wenselijkheid geuit. Ik vind dat het Ontwerp-Instemmingsbesluit aan duidelijkheid zal winnen als hier wel op ingegaan wordt. Gezien de huidige maatschappelijke en politieke ontwikkelingen m.b.t. de klimaatadaptatie, klimaatakkoord en de klimaatwetgeving is deze duidelijkheid vereist.

Gaswinning tot 2025 past niet binnen de ambitie van de overheid. Het benodigde aardgas zou dus alleen maar minder moeten worden, maar mogelijk door een verlate vergunning minimaal een jaar doorgaan voor de gaswinning. Verder zal bij het onrendabel worden van een productieput opnieuw bij EZK vergunning moeten worden aangevraagd voor nieuwe boringen.

1.

Ik heb terechte zorgen over de controle van een buitenlandse onderneming (Vermilion Energy Netherlands B.V.) op het juist en integraal opvolgen van de hier en in EU geldende normeringen en veiligheidsregels. Ook omdat Vermilion op een aantal andere plaatsen betrokken is in strafrechtelijk onderzoek, ongelukken heeft veroorzaakt of zich niet aan de geldende procedures heeft gehouden.

2.

Uiteraard moet schade aan mens en milieu op voorhand worden voorkomen en niet achteraf worden bepaald en vergoed. Schades door Mijnbouw hebben zware gevolgen voor iedereen. Voorkomen (d.w.z. niet uitbreiden van de gaswinning) is beter dan genezen en als er zich onverhoopt bodemtrillingen voordoen of er ontstaat een snellere bodemdaling dan verwacht, dient de gaswinning onmiddellijk te worden gestopt. Er mist in het winningsplan een plan van aanpak om in dat geval de oorzaak, de gaswinning, te verminderen of stop te zetten.

3.

Er moet noodzakelijkerwijze een communicatieplan en een calamiteitenplan worden ingericht voor alle bewoners van de gemeente Hollands Kroon, zodat ook in minder bevolkte gebieden van Hollands Kroon iedereen tijdig ingelicht kan worden.

4.

In het door Vermilion ingediende winningsplan wordt uitgegaan van verschillende productiescenario's, mogelijkheden om eventueel extra aftakkingen van de boorgaten te boren, compressiepompen te plaatsen en zuurstimulatie toe te passen. Ook lees ik dat door het hele winningsplan grote onzekerheden rond de grote hoeveelheid grondwater in het gasveld, en de mogelijkheid dat dit mee omhoog komt dan wel de productie belemmerd. Door al deze onzekerheden is het onduidelijk waar Vermilion wel en niet toestemming voor krijgt, en op basis van welk productiescenario de risico inschattingen zijn gemaakt.

Er wordt in het winningsplan onvoldoende rekening gehouden met de mogelijkheid dat lokale agrariërs en industrie gedurende de loop van het winningsplan geothermie willen winnen. Er wordt in het winningsplan niet aangegeven of dit elkaar kan hinderen of niet.

Bodemdaling:

Niet duidelijk is over welke termijn de bodemdaling wordt ingeschat. Zoals nu wordt aangegeven zal deze daling circa 0,5 tot, 2,2 cm kunnen bedragen. Daarnaast wordt uit het winningsplan duidelijk dat er boven en rondom het gasveld al sprake is van forse autonome bodemdaling. Ook wordt er ten onrechte vanuit gegaan dat bodemdaling gelijkmatig verloopt, terwijl er plaatselijk grote verschillen kunnen optreden. De rand van het gasveld loopt onder

een aantal dijken door. Onduidelijk is of deze twee gezamenlijk (bodemdaling door gaswinning en de autonome daling) schade aan de dijken kan opleveren.

Schade:

Melden en vaststellen moet worden uitgevoerd door een onafhankelijke partij / organisatie. Zij stellen Vermilion aansprakelijk en voeren de juridische procedures uit, EZK zou hiervoor een juiste partij kunnen zijn en garant kunnen staan voor de betreffende schade.

Voor de bewoners in Groningen geldt de "omgekeerde bewijslast" bij schade aan hun woning en/of gebouwen. Het lijkt mij niet rechtvaardig als dit niet van toepassing is voor de bewoners van kleine gaswinningen gebieden zoals Slootdorp.

Nulmeting Bouwkundig onderzoek:

Voor de meeste bewoners en bedrijf houders is niet duidelijk wat bij schade de referentie woning / bedrijf is waarmee hun woning/bedrijfsgebouw mee vergeleken wordt. Terwijl deze nulmeting voor de schadebepaling gebruikt kan worden.

Als alle woningen en bedrijfsgebouwen een nulmeting krijgen van een onafhankelijke bouwkundige is bij schade de bewijslast duidelijk en transparant.

Natuur en Milieu:

Er ontbreekt een gegronde brede onderbouwing van de constatering dat er geen nadelige gevolgen voor natuur en milieu verwacht worden.

Concluderend:

Gelet op al de ontstane commotie in het land rondom Groningen, een aantal door gaswinning veroorzaakte bevingen in Noord Holland, alsook de gebrekkige informatieverstrekking wordt door mij als verontruste inwoner van gemeente Hollands Kroon een gebrek aan vertrouwen en ruimschoots onvoldoende draagvlak gevoeld voor de nog te realiseren plannen van Vermilion alhier. Ik vertrouw erop dat de Rijksoverheid mijn zienswijze ter harte neemt.

Hoogachtend,

Handtekening:

Datum : 27 juli 2018

Aan:

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

28 JUL 2018

Inspraakpunt Winningsplan Slootdorp

Postbus 248

2250 AE Voorschoten

Van:

Hierbij reageer ik op het Ontwerp- Instemmingsbesluit actualisatie winningsplan Slootdorp kenmerk DGETM-EO / 18127381 met de volgende zienswijze:

Ik, als verontruste inwoner van de gemeente Hollands Kroon, en daarmee direct belanghebbend, maak hierbij mijn zienswijze kenbaar.

Communicatie

- Het zou de transparantie en het gevoel van betrokkenheid verhogen, als vóór de ter inzage legging van het ontwerp-instemmingsbesluit al bekendheid aan het winningsplan zou zijn gegeven. Ik heb mij weer overvallen gevoeld door de plotselinge mededeling dat er weer een nieuw Ontwerp- winningsplan ter inzage lag. Bij het vorige plan was ons bezwaar toegekend. Echter Vermillion had al een nieuw plan bij EZ liggen.
- Het informeren van de bewoners d.m.v. huis aan huisbladen heeft niet plaats gevonden omdat dit blad "de Polderbode" in de Oostpolder gemeente Hollands Kroon niet huis aan huis verspreid wordt.
- Ik vind de gekozen periode voor ter inzagelegging ongelukkig zo midden in de vakantieperiode. Dit betekent dat veel inwoners onvoldoende tijd hebben om te reageren op het Ontwerp-Instemmingsplan van EZK.
- Een zorgvuldige communicatie door Vermilion met de omgeving is nodig. Hierdoor kunnen vroegtijdig eventuele signalen worden opgevangen van problemen of overlast door gaswinning, zodat hier dan op gereageerd kan worden. Ik zou dan ook graag een communicatie-protocol voor Vermilion, in uw instemmingsbesluit zien.
- Volstaan met de mededeling dat meetplannen- en resultaten op www.nlog.nl te zien zijn, vind ik niet voldoende. Het niet opleggen van minimaal een communicatie-protocol is een groot gemis.

- Er moet noodzakelijkerwijze een communicatieplan en een calamiteitenplan worden ingericht voor alle bewoners van de gemeente Hollands Kroon, zodat ook in de buiten- gebieden van Hollands Kroon iedereen tijdig ingelicht kan worden.

Schade door bodem daling of trilling:

- Uiteraard moet schade aan mens en milieu op voorhand worden voorkomen en niet achteraf worden bepaald en vergoed. Er mist in het winningsplan een plan van aanpak om in dat geval de oorzaak, de gaswinning, te verminderen of stop te zetten.
- Door gaswinning in Slootdorp is een lichte bodemdaling voorspeld. De risico's op trillingen en bevingen worden als nihil ingeschat.
- Niet duidelijk is over welke termijn de bodemdaling wordt ingeschat. Zoals nu wordt aangegeven zal deze daling circa 0,5 tot, 2,2 cm kunnen bedragen. Daarnaast wordt uit het winningsplan duidelijk dat er boven en rondom het gasveld al sprake is van forse autonome bodemdaling. Ook wordt er ten onrechte vanuit gegaan dat bodemdaling gelijkmatig verloopt, terwijl er plaatselijk grote verschillen kunnen optreden. De rand van het gasveld loopt onder een aantal dijken door. Onduidelijk is of deze twee gezamenlijk (bodemdaling door gaswinning en de autonome daling) schade aan de dijken kan opleveren.
- Er zijn slecht twee seismologische meetpunten; mijns inziens verschaffen deze te weinig informatie, om bewegingen in de aarde te bewijzen of te ontkennen.

Schade melding, klachten afhandeling:

- Ondanks de opgedane ervaringen in Groningen ontbreekt nog steeds een adequate regeling voor schade en compensatie. Daarmee worden onzekerheden en wantrouwen vergroot en zeker niet weggenomen. In het hele winplan wordt één zin besteed aan eventuele schade. Er kan of bij Vermilion gemeld worden of bij het landelijk loket. Wat wordt verstaan onder schade is niet nader bepaald.
- In het ontwerp-instemmingsbesluit geef aan dat binnen 6 maanden na de dag dat het instemmingsbesluit in werking is getreden een nulmeting is uitgevoerd naar de bouwkundige staat van een, na overleg met de gemeente, vast te stellen representatieve selectie van voor bodembeweging gevoelige bouwwerken gelegen binnen het gebied waar bodembeweging als gevolg van de gaswinning zich kan voordoen. Hieraan zijn selectiecriteria gekoppeld ten aanzien van de bouwwerken, die naar mijn mening te beperkend zijn.
- Ik vind dat voorafgaand aan gaswinning een bouwkundige vooropname (lees nulmeting) uitgevoerd zou moeten worden aan **alle** gebouwen en bouwwerken.
- Voor mij en de meeste bewoners en ondernemers is niet duidelijk wat bij schade de referentie woning / bedrijf is waarmee hun woning/bedrijfsgebouw mee vergeleken wordt. Terwijl deze nulmeting voor de schadebepaling gebruikt kan worden, maar lijkt bij te dragen aan mogelijke problemen en discussies in relatie tot bewijslast en het vertrouwen in de overheid.
- Als alle woningen en bedrijfsgebouwen een nulmeting krijgen van een onafhankelijke bouwkundige is bij schade de bewijslast duidelijk en transparant.
- Daarnaast verzoek ik u hierbij in de voorwaarden een zodanige werkwijze op te nemen, waarbij wordt voorgeschreven dat in elk geval een onafhankelijke instantie/organisatie ingeschakeld wordt welke de nulmeting beoordeeld. Verder verzoeken wij u voor dit winningsplan de verplichting op te nemen dat, naast de vergoeding van schade, ook de kosten die voortvloeien uit compenserende maatregelen, uitgevoerd door derden, inzichtelijk gemaakt en vergoed worden

door Vermilion. Indien mogelijk schade ontstaat in de bedrijfsvoering van (agrarische) bedrijven zou hiervoor eveneens een schade- en compensatieregeling moeten komen.

- Melden en vaststellen moet worden uitgevoerd door een onafhankelijke partij / organisatie. Zij stellen Vermilion aansprakelijk en voeren de juridische procedures uit, EZK zou hiervoor een juiste partij kunnen zijn en garant kunnen staan voor de betreffende schade.
- Voor de bewoners in Groningen geldt de "omgekeerde bewijslast " bij schade aan hun woning en/of gebouwen. Het lijkt mij niet rechtvaardig als dit niet van toepassing is voor de bewoners van kleine gaswinningen gebieden zoals Slootdorp.

Concluderend:

Er is geen schadeprotocol. We kunnen wel zienswijzen indienen, maar de plannen zijn nog niet helemaal gereed. Ik heb moeite met de bouwkundige vooropname. Die vindt steekproefsgewijs plaats.

Gelet op al de ontstane commotie in het land rondom Groningen, een aantal door gaswinning veroorzaakte bevingen in Noord Holland, alsook de gebrekkige informatieverstrekking wordt door mij als verontruste inwoner van gemeente Hollands Kroon een gebrek aan vertrouwen en ruimschoots onvoldoende draagvlak gevoeld voor de nog te realiseren plannen van Vermilion alhier.

Ik vertrouw erop dat de Rijksoverheid mijn zienswijze ter harte neemt.

Hoogachtend,

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Inspraakpunt Winningsplan Slootdorp
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten.

Slootdorp, 3 augustus 2018

04 AUG 2018

ZIENSWIJZE betreffende het Ontwerpinstemmingsbesluit actualisatie winningsplan Slootdorp gepubliceerd in Staatscourant Jaargang 2018, Nr. 36051, d.d. 27 juni 2018

Geachte heer, mevrouw,

Alvorens inhoudelijk op de gepubliceerde documenten te reageren, wil ik u de momenten voorleggen waarop in de afgelopen periode publicaties en reacties over het winningsplan Slootdorp zijn gepasseerd. Het overzicht toont dat diverse procedures synchroon lopen en de transparantie van de besluitvorming kunnen beïnvloeden.

19 december 2017: Instemmingsbesluit EZ inzake wijziging Winningsplan Slootdorp, gepubliceerd in Staatscourant Jaargang 2017, Nr. 74116, d.d. 20-12-2017, betreffende de op 25 november 2015 door Vermilion Energy Netherlands B.V. ingediende en op 30 augustus 2016 aangevulde aanvraag tot instemming met het Winningsplan Slootdorp. De wijziging van het instemmingsbesluit voor het winningsplan Slootdorp betreft de continuering van de winning uit het Slootdorp gasveld.

25 januari 2018: Bezwaar tegen dit Instemmingsbesluit ingediend door ondergetekende.

24 april 2018: Beslissing op bezwaar, kenmerk WJZ / 18079091, ontvangen waarin het besluit van 19 december 2017 wordt herroepen en het besluit wordt ingetrokken.

27 juni 2018: Ontwerpinstemmingsbesluit EZ actualisatie winningsplan Slootdorp gepubliceerd in Staatscourant Jaargang 2018, Nr. 36051.

Vragen: Welk civiel effect heeft het intrekken in april 2018 van het in december 2017 genomen instemmingsbesluit betreffende de continuering van de winning uit het Slootdorp gasveld, op het in juni 2018 gepubliceerde Ontwerp-instemmingsbesluit actualisatie winningsplan Slootdorp dat een uitbreiding en verlenging van de gaswinning beoogt?

Welke status hebben de door Vermilion Energy Netherlands B.V. ingediende documenten waarop het op 24 april 2018 herroepen en ingetrokken besluit betrekking hebben?

In de door Vermilion Energy Netherlands B.V. ingediende Actualisatie Slootdorp Winningsplan Versie 1.0, d.d. 12 januari 2018 (hierna te noemen: WP) is sprake van een actualisatie van het Winningsplan Slootdorp d.d. 23 november 2015 omdat de productie van de bestaande putten anders is dan oorspronkelijk verwacht.

Op blz. 10 van het WP wordt geconstateerd dat de productiedata vanaf eind 2015 laten zien dat de drukdaling in het gasvoorkomen sneller gaat dan voorspeld en de minimale reservoirdruk lager zal zijn dan vermeld in het winningsplan d.d. 23 november 2015. Om deze reden zijn de productievoorspellingen, bodemdalingsvoorspellingen en seismische risicoanalyse geactualiseerd en gedocumenteerd in dit WP.

Verder ziet Vermilion mogelijkheden om de productie uit het gasvoorkomen Slootdorp te optimaliseren. Dit zou kunnen door middel van wijzigingen in de bestaande put, het boren van een aftakking van een bestaande put in het gasvoorkomen.

Deze nieuwe inzichten vereisen een actualisatie van de productie- en de bodemdalingsvoorspellingen.

Ondanks het verhullende taalgebruik wordt met de door Vermilion ingediende actualisatie de facto zowel een verlenging als een uitbreiding van de gaswinning beoogd.

In het door mij op 25-01-2018 ingediende bezwaar tegen de wijziging van het instemmingsbesluit Winningsplan Slootdorp d.d. 19-12-2017, zijn de mogelijke gevolgen van het continueren van de gaswinning uitvoerig belicht. De in dat bezwaarschrift opgenomen argumenten gelden onverkort voor een verlenging en uitbreiding van de gaswinning en onderbouwen de stelling dat:

Het nu voorliggende ontwerp-instemmingsbesluit dat een verlenging en een uitbreiding van de gaswinning toestaat, zich m.i. niet verdraagt met het intrekken van het op 19 december 2017 genomen besluit inzake wijziging Winningsplan Slootdorp en strijdig is met belangen van de bewoners van het gebied.

Aanvullend op het op 25-01-2018 ingediende bezwaarschrift wil ik reageren op de ter inzage liggende documenten.

De door Vermilion ingediende Actualisatie Slootdorp Winningsplan Versie 1.0, d.d. 12 januari 2018

Vermilion heeft in hoofdstuk 5 van de Actualisatie van het WP vanaf blz. 29/125 de ontwikkelingsvooruitzichten weergegeven. In paragraaf 5.5 *Winningssnelheid (hoeveelheden per voorkomen / per jaar)* zijn de te verwachten productie-profielen opgenomen van het Slootdorp voorkomen.

Sinds de start van de productie in 1977 is er per ultimo 2017 een totaal van **1570 miljoen nm³** aardgas geproduceerd uit het Slootdorp voorkomen.

Vermilion hoopt in de periode 2018 – 2025 tussen de **131 en 564 miljoen nm³** aardgas te winnen.

In Figuur 5-1 is de historie weergegeven van de gemiddelde gasproductie snelheid per jaar.

Na een periode 1977 – 2014 waarin de **jaarproductie** gemiddeld rond de **30.10⁶ nm³** lag, is de productie vanaf 2015 op een significant hoger niveau gebracht:

Zo werd in **2015: 400.10⁶ nm³** geproduceerd; in **2016: 515.10⁶ nm³** en in **2017: 270.10⁶ nm³**

In Figuur 5-4 is weergegeven de Slootdorp voorkomen productie voorspellingen in 10⁶ nm³

	Jaar : 2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Totaal
Profiel										
Laag	67.1	55.0	9.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	131,2.10 ⁶ nm ³
Midden	142.8	98.9	46.7	23.3	11.7	0.0	0.0	0.0	0.0	323,4.10 ⁶ nm ³
Hoog	199.0	141.7	94.2	51.5	31.6	18.3	18.3	9.1	0.0	563,7.10 ⁶ nm ³

De drie productieprofielen (Laag, Midden, Hoog) zijn indicatief en illustreren de onzekerheid in tijd & volume. De gerealiseerde productie zal niet precies overeenkomen met (één van) de hieronder geschetste profielen. De productie op de mijnbouwlocatie Slootdorp zal binnen de grenzen blijven die door de relevante vergunningen gesteld zijn. De productiefilosofie zal mede bepaald worden aan de hand van hetgeen vergund is in de omgevingsvergunning en de daadwerkelijke winning zal deze grenzen niet overschrijden.

Over de duur van de winning wordt in paragraaf 5.6 op blz. 34/125 opgemerkt:

De verwachte productie vanuit het Slootdorp voorkomen gaat tot en met 2025.

Het gedrag van de putten is echter moeilijk te voorspellen als gevolg van de aquifer en het feit dat alle putten en reservoirs in het Slootdorp veld met elkaar in verbinding staan via het reservoir.

De einddatum van productie is daardoor onzeker.

De productie zal worden gestopt als de totale productiekosten de productie opbrengsten zullen overstijgen.

Einde van de productie zou eerder of later kunnen plaatsvinden als gevolg van onverwachte technische of andere oorzaken. Het verdient aanbeveling ook een adequaat schadeprotocol in het besluit op te nemen.

Het ontwerp-instemmingsbesluit

Het ontwerp-instemmingsbesluit geeft in *Artikel 1* als beperking: een looptijd van 8 jaar te rekenen vanaf het moment van inwerkingtreding van dit besluit en een productievolume van 564 miljoen Nm³.

In *Artikel 2* wordt Vermilion Energy Netherlands B.V. verplicht vanaf 1 januari 2019 halfjaarlijks de druk in het Rotliegend reservoir te monitoren en de uitkomsten daarvan te rapporteren aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat; in de rapportage moet met een gekalibreerd reservoirmodel de gemiddelde reservoirdruk in het Rotliegend reservoir duidelijk en verifieerbaar worden aangetoond.

Artikel 3 bepaalt dat Vermilion Energy Netherlands B.V. de winning in het Slootdorp gasveld dient te staken indien de gemiddelde reservoirdruk is gedaald tot 125 bar.

Ad art. 1: De periode 2019 t/m 2025 omvat 7 i.p.v. 8 jaar. Het toegestane productievolume komt overeen met het hoogste profiel.

Daarmee wordt maximaal tegemoet gekomen aan de economische belangen van Vermilion ten koste van bewonersbelangen en de geloofwaardigheid van het door de regiogemeenten omarmde aardgasvrij bouwen.

Ad art. 2: Een halfjaarlijkse rapportage is onvoldoende gezien het gegeven dat in oktober 2016 de druk in het Slootdorp gasveld onverwacht snel daalde en de winning op 14 november moest worden gestopt.

Ad art. 3: Kan een afname van de gasdruk van 216 bar in 1977 via 200 bar in 2014 tot 125 bar in 2025 plaatsvinden zonder bodembewegingen waaruit schade in de regio ontstaat ?

De onzekerheden rond de compressibiliteit van het gesteente en de sterkte van het aquifer veroorzaken volgens blz. 51/125 een onzekerheid in de uiteindelijk verwachte bodemdaling en daarmee een onzekerheid in de stabiliteit van de bodem.

Ook het rapport: "GESJOEMEL MET BODEMBEWEGING" van Ir. Adriaan P.E.M. Houtenbos en de antwoorden op in 2015 gestelde kamervragen van GL over de bodemdaling in Fryslân, rechtvaardigen een kritische instelling jegens de door exploitatiemaatschappijen beschikbaar gestelde informatie.

Op blz. 47/125 van de Actualisering WP is de reservoir druk afname in het Slootdorp voorkomen voorspeld aan de hand van de laatste reservoir metingen en het simulatie model. De gegevens laten zien dat de druk in de verschillende reservoirs met een andere snelheid afneemt.

N.B. In paragraaf 5.6 was op blz. 34/125 echter opgemerkt dat het gedrag van de putten moeilijk te voorspellen is als gevolg van de aquifer en het feit dat alle putten en reservoirs in het Slootdorp veld met elkaar in verbinding staan. Een dergelijke weinig consistente onderbouwing tast het vertrouwen aan in de competenties van bij de casus betrokken personen.

TNO-rapport van 22 december 2016 met het kenmerk TNO 2016 R11209

Op 23 juni 2015 hebben zich twee aardbevingen voorgedaan in de omgeving van Anna Paulowna.

Door het ontbreken van een fijnmazig seismisch meetnetwerk was het voor TNO niet mogelijk een eenduidig antwoord te geven op de vraag naar de oorzaak.

Ook in de review van de KU Leuven (Review TNO-rapport TNO 2016 R11209 van 8 april 2017) werden de beperkingen erkend met de woorden: "Enkel met een performantere seismische monitoring zal het mogelijk zijn de effectieve oorzaak van een aardbeving in de omgeving van een ondergrondse activiteit met grotere zekerheid te karakteriseren." gevolgd door het pleidooi: "voor een meer proactieve aanpak waarbij dergelijke nauwgezette seismische monitoring deel uitmaakt van elke exploratie- en exploitatievergunning van ondergrondse activiteiten (bv. olie- & gaswinning; schaliegasontginning; geothermie).

De aanname dat met een "homogeen gelaagd ondergrond model" de meest waarschijnlijke locaties van de twee aardbevingen berekend kunnen worden, correleert niet met de aanwezigheid van een actieve aquifer en de binnen het gasveld aanwezige breuken. Deze onzekerheden verhinderen m.i. een betrouwbare voorspelling van de wijze waarop de bodem op de gaswinning zal reageren.

Ongeacht de oorzaak en de precieze locatie is onweerlegbaar dat op 23 juni 2015 twee aardbevingen in de omgeving van Anna Paulowna zijn waargenomen en dat met het voornemen van Vermilion voor intensivering en verlenging van de gaswinning in het Slootdorp-veld en de opties om in deze regio van geothermie als duurzame energiebron gebruik te maken, een zorgvuldige afweging noodzakelijk is waarbij modellen en berekeningen getoetst worden aan metingen via een nauwgezette monitoring van de optredende processen.

De bevingen die op 23 juni 2015 in het gebied ten noordwesten van het Slootdorp gasveld zijn opgetreden zijn een indicatie voor het onvoorspelbare gedrag van het Slootdorp veld, gedrag dat niet in modellen past en niet met berekeningen voorspeld kon worden.

Daarom zal het toestaan van een verlenging en uitbreiding van de gaswinning onderworpen moeten zijn aan een adequaat schadeprotocol dat niet beperkt is tot een vergoeding overeenkomstig de regels van het burgerlijk recht zoals op blz. 58 van de Actualisatie WP is verwoord.

De problemen rond het verhaal en de vergoeding van de schade die door gaswinning in Groningen is ontstaan, illustreren dat het burgerlijk recht ontoereikend is.

Zeker nu Vermilion, zoals gemeld op blz. 58, pas eind 2017 een eerste bouwkundige vooropname (nulmeting) heeft laten uitvoeren aan een representatieve steekproef van gebouwen binnen een straal van 5 kilometer rond het Slootdorp voorkomen en dit onderzoek wil gebruiken om in het uitzonderlijke geval dat er schade optreedt ten gevolge van productie uit het Slootdorp voorkomen, deze adequaat te kunnen afhandelen.

Volgens het ontwerp-instemmingsbesluit actualisatie winningsplan Slootdorp, kenmerk DGETM-EO / 18127381 is de nulmeting bedoeld als hulpmiddel om gedurende de verdere gaswinning, bij een vermoeden van mijnbouwschade aan een gebouw, het oorzakelijk verband tussen de gaswinning en de eventueel toekomstige gebouwschade te kunnen vaststellen. Het eindrapport van deze bouwkundige opname heeft Vermilion aan de minister verstrekt. De minister acht de door Vermilion reeds uitgevoerde onverplichte bouwkundige opname rondom het Slootdorp gasveld toereikend, en acht het daarom niet nodig een aanvullende bouwkundige opname voor te schrijven. Deze conclusie lijkt mij misplaatst zeker nu die nulmeting pas na 40 jaar gaswinning heeft plaatsgevonden. Heeft dit aan de minister verstrekte eindrapport een vertrouwelijke status of is het ook voor het publiek beschikbaar?

Zoals eerder opgemerkt in het op 25 januari 2018 ingediende bezwaarschrift vormt de gaswinning in Groningen

een belangrijk referentiekader voor de beoordeling van de gaswinning in deze regio. Hoewel de magnitude van de aan de winning gerelateerde bevingen in Groningen wellicht niet in deze regio zal worden bereikt, is het risico op bevingen en de reactie van overheden en exploitatiemaatschappijen op deze bevingen voor de bevolking in de regio Noord-Holland Noord aanleiding de toekomst met enige zorg tegemoet te zien.

De in 2015 ten opzichte van eerdere jaren significant toegenomen jaarproductie van 400.10^6 nm^3 en de in 2015 opgetreden bevingen kan als coincidentie worden afgedaan, maar kan ook leiden tot de conclusie dat een causaal verband tussen de bevingen en de winning van gas niet is uit te sluiten.

Zeker is dat de verlenging en uitbreiding van de winning uit het Slootdorp-veld waardoor totaal **2,134** miljard nm^3 gas aan de bodem zal worden onttrokken en de druk van 216 bar tot 125 bar zal afnemen en dat de opties om in deze regio van geothermie als duurzame energiebron gebruik te maken, de stabiliteit van de bodem zal aantasten.

Bijlage 15: Geomechanical Study of Seismic Risk in Slootdorp Gas Field erkent de aanwezige onzekerheden.

Na de inleiding op blz. 93/125 waaruit ik citeer: "The Slootdorp field in Noord Holland (Figure 1) is cut by faults that can theoretically become unstable as a result of gas production and the associated pore-pressure reduction. Vermillion needs to report to State Supervision of the Mines (SodM) on the risk of fault reactivation and the maximum magnitude of the associated induced seismicity that may be the result of the planned production and the resulting pressure decline."

bevat de afsluitende discussie van deze studie op blz. 122/125 de alinea's:

"For seismic risk studies, the most critical parameters are stress and modulus of the formations at reservoir depth. For the Slootdorp reservoir these data are uncertain since stress could only be inferred from LOT's in the overburden and the modulus was only measured with sonic logs."

"Moreover, the driving force in reservoir compaction is pressure and the pressure in the water leg was not measured, but could only be inferred from simulation matched to observed reservoir pressure. In view of input uncertainty, the induced stress on the faults has also significant uncertainty."

Aannames, berekeningen, modellen en simulaties zijn met bovengenoemde onzekerheden onvoldoende om vertrouwen te geven aan de conclusie dat zelfs in het slechtste scenario de breuk bij de laagste druk stabiel blijft. ("the worst case shows that the fault would still remain stable at the lowest pressure")

Ter afsluiting nog een enkele slotopmerking over de beschikbare informatie:

Het informeren van belanghebbenden via huis-aan-huis-bladen heeft alleen effect in de woonkernen omdat deze bladen **NIET** in het buitengebied worden verspreid.
In deze casus was de informatievoorziening van de bevolking daarom onvoldoende !

Om welke reden, behalve het beperken van de toegankelijkheid, is voor de Engelse taal gekozen in de als bijlage 15 toegevoegde studie van Fenix Consulting Delft en is deze studie onderworpen aan een review ? (Bijlage 15: Geomechanical Study of Seismic Risk in Slootdorp Gas Field; Report for Vermilion Energy BV, prepared by C.J. de Pater (Fenix Consulting Delft) & C. Berentsen (Fenix Consulting Delft); Date September 2017)

en de constatering dat fouten / onzorgvuldigheden afbreuk doen aan de betrouwbaarheid van de documenten en de twijfel aan de zorgvuldigheid van de beoordeling vergroten. Enkele voorbeelden:

Actualisatie Vermillion d.d. 12-01-2018, blz. 54/125 : "episch centrum" i.p.v. epicentrum

SodM-advies - brief TNO blz. 2: Beschrijving winning: "Tot en met 2017 is een totaal van 1570 miljoen nm^3 aardgas geproduceerd uit het Slootdorp voorkomen. Vanaf 2018 verwacht Vermillion nog maximaal 564 nm^3 gas te produceren tot en met 2025" i.p.v. 564 miljoen nm^3 gas.

Ontwerp-instemmingsbestuur actualisatie winningsplan Slootdorp Kenmerk DGETM-EO / 18127381

blz. 20/27: *Opname bouwkundige staat:* Sinds "1997" i.p.v. 1977 wordt er gas gewonnen uit het Slootdorp gasveld.

In afwachting van uw reactie,

Hoogachtend,

Plaats: Oudesluis

Datum: 06-08-2018

Aan:

Minister van Economische zaken en klimaat

Inspraakpunt Winningsplan Slootdorp

Postbus 248

2250 AE Voorschoten

07 AUG 2018

Van:

Hierbij maak ik als belanghebbende bezwaar tegen het ontwerp instemmingsbesluit winningsplan. Het is gepubliceerd in de Staatscourant NR 36051 van 27 juni 2018. Bezwaar kan worden gemaakt t/m woensdag 8 augustus 2018

Onze woning bevindt zich binnen het invloed gebied van het gasveld Slootdorp. Daarom zijn wij aan te merken als belanghebbende.

Ons bezwaar betreft:

Invloed gebied.

De omvang van het invloed gebied van het gasveld Slootdorp onvoldoende onderbouwd door vergunning aanvrager vastgesteld, en acht ik suggestieve informatieverstrekking. Wij vinden dat een onafhankelijk instituut de omvang van het invloed gebied moet vaststellen.

Theoretische benadering van de kans op aardbevingen.

Een eventuele verhoging van de gasproductie maakt deel uit van een nieuwe vergunningaanvraag in de nabije toekomst. Eerder werd aangegeven dat er grote onzekerheid is over de einddatum van de gasproductie vanwege externe omstandigheden. Deze opmerking staat in schril contrast met de zekerheid waarbij de aanvrager stelt dat er geen negatieve gevolgen voor de omgeving te verwachten zijn. Wij vinden het onvoldoende onderbouwd dat er geen kans op aardbevingen en grondverzakking zal plaatsvinden.

Beoordeling door belanghebbenden.

De beoordeling van de risico's op de mate van bodemdaling en mogelijke aardbevingen wordt uitgevoerd door de vergunning aanvrager en andere belanghebbende partijen. Gezien de verkeerde inschatting van deze partijen voor wat betreft de bodemdaling en kans op aardbevingen in de provincie Groningen is deze beoordeling volstrekt ongeloofwaardig.

Schade protocol

Productie en eventuele beëindiging van de productie is op basis van een economisch businessplan. Hierbij worden de eventuele kosten van herstel schade na aardbevingen niet betrokken. Wij missen nog altijd een uitgebreid en deskundig schadeprotocol dat recht doet aan eventuele schade berokkening door aanvrager aan de omgeving, woningen en verder.

Recente aardbevingen als gevolg gaswinning Slootdorp.

De kans op bevingen wordt als verwaarloosbaar gesuggereerd. Dit is niet in lijn met de praktijk. Er hebben meerdere aardbevingen ¹plaatsgevonden die worden toegeschreven aan de aardgaswinning

¹¹ <http://www.nhnieuws.nl/nieuws/166433/Anna-Paulowna-getroffen-door-twee-aardbevingen>

in Slootdorp. Deze aardbevingen worden door het KNMI beschreven ²²als zijnde bevingen van een der hoogste klasse

Risico voor hogedrukgasleidingen Gasunie.

In het gebied dat is aangewezen als mogelijk "getroffen gebied" (Bouwkundige vooropname Slootdorp gasveld) zijn meerdere hogedrukgasleidingen gesitueerd. In de verantwoording wordt geen risico-inventarisatie uitgevoerd naar de gevolgen van bodemdaling en aardbevingen als gevolg van de gaswinning met een direct risico voor de hogedrukgasleidingen. Naast een persoonlijk risico (letsel) bestaat er ook een groot maatschappelijk risico (leveringszekerheid aardgasvoorziening) als door gevolg van een aardbeving een hogedrukgasleiding wordt beschadigd. Op zeer korte afstand van onze woning lopen meerdere hogedrukgasleidingen. Ik maak mij grote zorgen voor de persoonlijke veiligheid!

Nulmeting.

Er is door de vergunning aanvrager aangeboden om bij enkele woningen een zogenaamde Nulmeting uit te voeren. Hierbij worden alle in het verleden veroorzaakte verzakking schades als zijnde "geen door gaswinning veroorzaakte schade vastgelegd" Ik ben het hier niet mee eens. Er moet een uitgebreid onderzoek plaatsvinden van alle woningen binnen het invloed gebied waarbij ook moet worden beoordeeld of er in het verleden vanaf de aanvang van de gaswinning schade is als gevolg van de gaswinning en recente aardbevingen veroorzaakt door de gaswinning in Slootdorp.

Voorts bevreemd het mij – nog altijd - dat EZ met alle recente ervaringen en ontwikkelingen in Groningen met mensonterende situaties en enorme schades door gasboringen worden veroorzaakt zonder enigerlei mate van koninklijke compensatie, niets geleerd heeft, en initiatieven tot produktieperiode verlenging en produktie verhoging van gaswinning in dat licht ondersteund en toestaat over de hoofden van omwonenden.

Gemeenten staan bij toekomstige bouw geen gasaansluitingen meer toe, en u staat continuatie van gaswinning nog altijd toe. Dat staat haaks op beleidsmatige en bestuurlijke voornemens om in het kader van klimaatverdragen gebruik van fossiele brandstoffen af te bouwen. Het ontwerpinstemmingsbesluit is daarom niet in lijn met landelijk, provinciaal en gemeentelijk beleid, waarbij gasgebruik en -aansluiting(en) ontmoedigd en zelfs niet langer toegestaan wordt

Hoogachtend,

²² <http://www.sciamachy-validation.org/seismologie/aardbevingen-nederland.html>

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Inspraakpunt Winningsplan Slootdorp
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten.

Wieringerwaard, 6 augustus 2018

07 AUG 2018

ZIENSWIJZE betreffende het Ontwerpinstemmingsbesluit actualisatie winningsplan Slootdorp gepubliceerd in
 Staatscourant Jaargang 2018, Nr. 36051, d.d. 27 juni 2018

Geachte heer, mevrouw,

Volgens de review van KU Leuven van 8 april 2017 op het TNO Rapport TNO 2016 R11209, (Evaluatie mogelijke oorzaak aardbevingen Anna Paulowna juni 2015), wordt op pagina 3 aangegeven dat de breuken in de ondergrond van Nederland kritisch gespannen zijn (studie Townend & Zoback¹). Hierdoor kunnen door de kleinste afwijkingen van wat dan ook trillingen ontstaan. **Dit wetende zou je niet eens met boren moeten beginnen.** Het is bijzonder tekenend dat SodM in mei 2018 heeft aangegeven meer onderzoek te willen doen naar boringen naar, in dit geval, aardwarmte. Er moeten voorlopig geen nieuwe vergunningen worden afgegeven. Er is nog te veel onduidelijkheid over de gevolgen. (Artikel NH Dagblad, 21-07-2018)

In de managementsamenvatting aan het begin van het bovengenoemde TNO rapport staat dat er geen eenduidige oorzaak van de bevingen kan worden gegeven, ze zijn door een samenloop van omstandigheden veroorzaakt. Al deze omstandigheden zijn wel mijnbouw gerelateerd zoals onder andere: kritisch gespannen raken van breuken ten gevolge van productie en omhoogkomend gas-water contact met als "trigger" spoelwaterverliezen bij de boring van put SLD7. (Spoelwaterverliezen bij boren van 9 april 2015 tot 22 juni 2015) De aardbevingen in Anna Paulowna volgden op 23 juni 2015. Alle losse hypothesen worden kundig ontkracht tot zeer onwaarschijnlijk en 1 mogelijk, maar vele kleintjes kunnen bij elkaar wel 1 groot probleem veroorzaken, namelijk aardbevingen.

Het gebrek aan een onvoldoende seismisch monitoring netwerk voor deze regio (meting via Harlingen en Bergermeer) is de voornaamste tekortkoming voor onderzoek. Hierdoor zijn allerlei zaken zoals plaatsbepaling en metingen moeilijk. Maatregel van Vermilion is nu meetapparatuur plaatsen bij het Slootdorp gasveld. Het neemt echter niet weg dat er aardbevingen zijn geweest en nieuwe meetapparatuur gaat dit niet voorkomen, alleen maar nauwkeuriger vastleggen indien het in de toekomst weer gebeurt.

Waterschap Hollands Noorderkwartier kan de conclusie dat seismische risico's verwaarloosbaar zijn niet meer onderschrijven op het ontwerp instemmingsbesluit actualisatie winningsplan Slootdorp. De aardbevingen hebben plaatsgevonden. In de risico analyse krijgt de aanwezigheid van primaire dijken de hoogste score, maar toch zit dit veld in de laagste risicocategorie. Tevens maakt het waterschap zich zorgen dat de druk van het reservoir mag dalen tot 125 bar, de aardbevingen vonden al plaats bij drukval tot 160 bar. En het injecteren van formatiewater is een risicofactor.

Volgens SodM in de methodiek voor risico analyse (1 februari 2016) omtrent geïnduceerde bevingen door gaswinning, is ook de ligging van het voorkomen van grote invloed. Noord Nederland inclusief Noord Holland heeft een dikke laag Zechsteinzout wat vaak de afsluitende laag van de aanwezige gas voorkomens is. Zout op een diepte van min 3km gedraagt zich vloeibaar en zal stromen om de spanningen in het zout te relaxeren. Hierdoor wordt extra spanning opgebouwd met boven en onder een dikke laag zout. Sinds de start van de gaswinning is het nooit voorgekomen dat er geïnduceerde bevingen optraden in velden ten zuiden van de lijn Amsterdam – Arnhem, waar de Zechstein zoutafzettingen ontbreken". Boring van Vermilion met flinke spoelwaterverliezen van put SLD7 was in het Zechstein gas reservoir.

Nederland telt 473 kleine gasvelden. Per 1 januari 2015, 255 in productie, waarvan 141 op het vaste land. In 31 van deze velden zijn door gaswinning geïnduceerde bevingen geregistreerd. 10 van deze velden (exclusief Groningen) hadden bevingen met een sterkte groter dan 2.0 op de Schaal van Richter. Maximale beving was bij Alkmaar in 2001 met 3.5 op de Schaal van Richter. Groningen is de provincie met de zwaarste bevingen en Noord Holland inmiddels een goede 2^e. Na 1 januari 2015 had Anna Paulowna op 23 juni 2015 2 bevingen, van 2.3 en 1.7. De eerste beving hoort dus bij de zwaardere gevallen. Toch worden we voor de SRA (Seismische Risico Analyse) ingedeeld in de lichtste klasse, categorie 1. Dit geldt ook voor de 6 bevingen bij Castricum in 2013 waarvan de hoogste 2.5 op de Schaal van Richter was. Ook zij worden qua SRA ingedeeld

¹ 2000. How faulting keeps the crust strong. *Geology* 28(5), 399-402

in categorie 1. Ook hier vergelijkbare zaken zoals in Anna Paulowna, met spoelwaterverliezen bij boringen en dat er geen eenduidige oorzaak van de bevingen kan worden gegeven. Ze zijn door een samenloop van omstandigheden veroorzaakt volgens het TNO rapport 2016 R11210. Opmerkelijk dat de bevingen in Anna Paulowna in 2015 en bij Castricum in 2013 plaatsvonden, maar dat de TNO rapporten beiden in 2016 werden gemaakt, qua nummering opvolgend. De reviews van KU Leuven op precies dezelfde datum gebeurden, te weten 8 april 2017 met de nodige overlap qua copy/paste stukken. Evenals de publicatie op internet van de TNO rapporten en reviews KU Leuven, die op dezelfde datum plaatsvonden, namelijk 11 juli 2018. Waarom is Castricum pas 3 jaar na dato onderzocht en vond publicatie pas 6 jaar na dato plaats? Waarom dit onderzoek gelijktijdig met Anna Paulowna dat 2 jaar later plaatsvond. Wordt een aardbeving niet meteen onderzocht? Sinds 6 juni 2018 kunnen we in Noord Holland weer een aardbeving bijschrijven: Wardeer-Middelie 2.5 op Schaal van Richter. De NAM spreekt over een verwaarloosbaar risico. Hoe lang zal dit onderzoek duren en komt daar weer onduidelijkheid uit?

Wij leven in een van de laagste stukken van Nederland. Bodemdaling is dus wel degelijk een probleem. Het Waterschap Hollands Noorderkwartier spreekt al op voorhand over compensatie vanwege beïnvloeding van de kerende hoogte van de dijken. Dit zou een enorme schadepost kunnen worden voor Vermilion, want de minister antwoordt op biz. 19 dat hij er vanuit gaat dat de waterkeringen moeten blijven voldoen aan de normen. Compensatie is op zijn plaats indien gaswinning er de oorzaak van is dat er niet langer aan de norm wordt voldaan. Het waterschap kan zich hiervoor rechtstreeks tot de mijnbouwonderneming richten. De gemeenteraad van Woerden is al tegen winningsplannen van Vermilion, vanwege de lage ligging van het gebied en daardoor nog meer bodemdaling en bevingengevaar.

De schadevergoedingsregeling zoals beschreven in het winningsplan zal niet toereikend zijn, gezien het getouwtrek in Groningen. Indien Vermilion niet meer in staat is dit te vergoeden, vindt vergoeding plaats uit het Waarborgfonds mijnbouwschade. Wij vermoeden dat deze pot gewoon leeg raakt door de enorme schadeposten die in de toekomst zullen ontstaan. Wij zijn hier al mee bekend via bijvoorbeeld monumentenzorg. Het geld is gewoon op. Tevens is bekend dat de waardedaling van bezittingen in een aardbevingsgebied enorm is. In Loppersum ligt dit al rond de 27%, terwijl overal de prijzen enorm stijgen. Daarom leggen wij op voorhand al een te verwachten planschade van 1.000.000,- Euro neer door waardedaling van van onze bezittingen in dit gebied, ter waarde van 4.000.000,- Euro. Hierin is nog geen grotere waardedaling meegenomen. Wij stellen u ook aansprakelijk indien deze waardedaling nog hoger zal blijken te zijn. Hierin is ook nog niet meegenomen: te verwachten schade door beperkingen qua toekomstperspectief bedrijfsvoering en echte materiële schade die kan ontstaan. Hiervoor stellen wij u ook aansprakelijk tot een nader te bepalen bedrag. De schade was voor ons niet voorzienbaar aangezien onze familie deze eigendommen al bezit sinds 1863 en 1954.

Tevens verzoeken wij aan onze bezittingen een nulmeting op kosten van Vermilion en of Het Ministerie van Economische Zaken. Het advies van Vermilion om dit zelf te doen en te deponeren bij een notaris is de omgekeerde wereld. Wij worden op kosten gejaagd door andermans activiteiten die mogelijk schade gaan veroorzaken. Hierin willen wij meegenomen hebben hoeveel schade/verzakking er al plaats kan hebben gevonden, doordat er al 40 jaar gas gewonnen wordt.

Nog enige opmerkingen over de procedure: door aankondiging van het plan in een huis aan huisblad zijn de burgers in het buitengebied niet goed geïnformeerd, aangezien deze bladen daar niet bezorgd worden. Tevens volg ik dagelijks berichten van Mijn Overheid via internet, hier werd het ook niet gemeld. De informatieavond van Vermilion in Oude Sluis begon een half uur eerder dan gemeld in de krant. Pogingen om de informatie van het eerste deel van de informatie avond alsnog te krijgen, strandden bij Vermilion. Ik heb ruim 2 maanden (maart – mei 2018) moeten bellen en mailen om het TNO rapport 2016 R11209 te krijgen. Het rapport werd pas op 11 juli 2018 openbaar gepubliceerd op internet en daar moet je dan ook maar toevallig achter komen. Dit terwijl de termijn voor het indienen van een zienswijze al 2 weken loopt. Wij mogen een zienswijze opstellen in een periode dat iedereen op vakantie is van 27 juni tot 8 augustus 2018. Deskundigen raadplegen wordt dan zeer moeilijk.

In afwachting van uw antwoord en vertrouwende op een correcte afwikkeling van uw kant, teken ik,

Tevens eigenaar van:

AANTEKENEN R216169318

Ministerie van Economische
Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan
Slootdorp
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

07 AUG 2018

Stichting Achmea Rechtsbijstand
Postbus 4116
7320 AC Apeldoorn

Dellaertweg 1
Leiden

Telefoon 088 462 3700
Fax 088 462 2799
klantenservice@achmearechtsbijstand.nl
www.achmearechtsbijstand.nl

Datum

6 augustus 2018

Ons zaaknummer

R216169318

*Behandeld door***Ma, di en do aanwezig.***Onderwerp*

zienswijze ontwerp instemmingsbesluit
winningsplan Slootdorp

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Mevrouw
hulp.

, vroeg ons om juridische

Clïënt is het niet eens met het ontwerp instemmingsplan winningsbesluit Slootdorp

Clïënt woont in Ariña Paulowna, gemeente Hollands Kroon. Zijn woning ligt binnen het gebied dat mogelijk de nadelige gevolgen ondervindt van de gaswinning in Slootdorp. Dit plan heeft voor hem nadelige gevolgen. Zijn zienswijze licht ik toe in deze brief.

De periode van terinzagelegging is ongelukkig gekozen

Clïënt vindt de gekozen periode voor terinzagelegging ongelukkig zo, midden in de vakantieperiode. Dit betekent dat veel inwoners onvoldoende tijd hebben om te reageren op het Ontwerp-Instemmingsplan van EZK. Het informeren van de bewoners door middel van huis aan huisbladen heeft niet plaatsgevonden omdat het blad "de Polderbode" in de Oostpolder gemeente Hollands Kroon niet huis aan huis verspreid wordt. Clïënt pleit dan ook voor een nieuwe terinzagelegging na de zomervakantie.

De conclusie dat de kans op beven verwaarloosbaar is kan geen stand houden

In het besluit wordt geconcludeerd dat de kans op beven door gaswinning uit gasveld Slootdorp verwaarloosbaar is. Om 3 redenen is deze conclusie niet houdbaar en kan om die redenen niet aan het besluit ten grondslag liggen.

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer

2

Welk criterium is leidend voor het beoordelen van de verwaarloosbaarheid?

Dit blijkt niet uit het besluit zelf of uit het winningsplan. Je kunt uiteraard allerlei analyses en modellen loslaten op bepaalde inputgegevens. De vraag is echter hoe je de uitkomst van dergelijke analyses interpreteert. Wat is daarbij leidend geweest in dit geval? Van welk criterium is men daarbij uitgegaan in het bestreden ontwerp besluit? Wanneer is sprake van verwaarloosbaarheid? En waarom in dit geval? Bovendien ontbreken voor zover cliënt na kan gaan de cijfers en data waarop de risico analyse is gebaseerd. Daardoor moet de lezer ervan uit gaan dat het waar is zonder dat zelf na te kunnen gaan. Dit maakt de besluitvorming ondoorzichtig en geeft in ieder geval cliënt geen veilig gevoel.

Elke aardbeving betekent een potentieel gevaar

Want ook al is er sprake van een hele kleine kans op een aardbeving, er kan ook ten gevolge van een dergelijke beving die zich dan voordoet schade ontstaan c.q. een dergelijke beving kan tot instorting leiden. Met gevaar voor persoonlijk letsel als gevolg. Met andere woorden: elke beving, hoe klein de kans daarop ook is, vormt een gevaar. Waar die grens ligt, blijkt niet uit de stukken. Dus ook niet waarom die grens is aangehouden. Heeft dat wellicht te maken met de referentiegegevens? En is gekeken naar de specifieke gevallen zoals bijvoorbeeld de woning van cliënt? Is specifiek naar de grondsamenstelling ter plekke gekeken en wat is het effect daarvan op de vraag of sprake is van een verwaarloosbaar risico?

De referentiegegevens zijn verouderd

Dat verbaast cliënt aangezien het hier om de actualisatie van het winningsplan gaat. Je mag dan verwachten dat men actualiseert op basis van alle nieuwe informatie die tussen 2015 en 2018 verzameld, gegenereerd en/of bekend is geworden. Dit blijkt niet uit de gegevens die aan het 'geactualiseerde' winningsplan ten grondslag liggen. Die gegevens dateren grotendeels van voor 2012. En juist vanaf dat jaar is er heel veel nieuwe kennis en informatie openbaar geworden bijvoorbeeld ten aanzien van het effect van bevingen op woningen onder meer door onderzoek door de NAM. Het ligt voor de hand dat met de meest actuele gegevens en informatie rekening wordt gehouden bij dit besluit. Alleen dan is het immers een adequate inschatting te maken van het risico op bevingen. Dit doet de vraag opkomen of er op grond van de kennis en informatie die de laatste 6 jaar is opgedaan tot een andere conclusie zou zijn gekomen. De bron van kennis is in ieder geval veel beter dan de weinige kennis die er rond het vorige besluit was. De concrete vraag is dan ook of de nieuwe kennis en informatie niet is geraadpleegd en/of gebruikt en toegepast. En zo ja of dit een bewuste keuze was.

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer

3

Bovenstaande 3 punten maken dat het besluit niet onderbouwd kan worden met het winningsplan. Deze roept teveel vragen op om te kunnen stellen dat de risico analyse verifieerbaar, verklaarbaar en actueel is. Dit maakt het ontwerp besluit onzorgvuldig qua totstandkoming, zorgvuldigheid en motivering. Het kan om die reden niet tot stand komen.

De volgende bezwaren zijn afgeleid van het hierboven gestelde

1. Cliënt is niet overtuigd van de noodzaak tot verdere gaswinning en uitbreiding daarvan in de voorgestelde winningsplaatsen / putten.
Op geen enkele manier wordt het nut, de noodzaak en wenselijkheid duidelijk gemaakt. Cliënt vindt dat het Ontwerp- Instemmingsbesluit aan duidelijkheid zou winnen als hier wel op ingegaan wordt. Gezien de huidige maatschappelijke en politieke ontwikkelingen met betrekking tot de klimaatadaptatie, klimaatakkoord en de klimaatwetgeving is deze duidelijkheid vereist.
Gaswinning tot 2025 past niet binnen de ambitie van de overheid. Het benodigde aardgas zou dus alleen maar minder moeten worden, maar mogelijk door een verlate vergunning minimaal een jaar doorgaan voor de gaswinning. Verder zal bij het onrendabel worden van een productieput opnieuw bij EZK vergunning moeten worden aangevraagd voor nieuwe boringen.
2. Cliënt heeft zorgen over de controle van een buitenlandse onderneming (Vermilion Energy Netherlands B.V.) op het juist en integraal opvolgen van de hier en in EU geldende normeringen en veiligheidsregels. Ook omdat Vermilion op een aantal andere plaatsen betrokken is in strafrechtelijk onderzoek, ongelukken heeft veroorzaakt of zich niet aan de geldende procedures heeft gehouden.
3. Uiteraard moet schade aan mens en milieu op voorhand worden voorkomen en niet achteraf worden bepaald en vergoed. Schades door Mijnbouw hebben zware gevolgen voor iedereen. Voorkomen (dat wil zeggen niet uitbreiden van de gaswinning) is beter dan genezen en als er zich onverhoopt bodemtrillingen voordoen of er ontstaat een snellere bodemdaling dan verwacht, dient de gaswinning onmiddellijk te worden gestopt. Er mist in het winningsplan een plan van aanpak om in dat geval de oorzaak, de gaswinning, te verminderen of stop te zetten.

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer

4

4. Er moet noodzakelijkerwijze een communicatieplan en een calamiteitenplan worden ingericht voor alle bewoners van de gemeente Hollands Kroon en bewoners van de andere gemeenten zoals Schagen die belanghebbende zijn bij dit besluit, zodat ook in minder bevolkte gebieden van Hollands Kroon iedereen tijdig ingelicht kan worden.
5. In het door Vermilion ingediende winningsplan wordt uitgegaan van verschillende productiescenario's, mogelijkheden om eventueel extra aftakkingen van de boorgaten te boren, compressiepompen te plaatsen en zuurstimulatie toe te passen. Ook leest cliënt dat door het hele winningsplan grote onzekerheden rond de grote hoeveelheid grondwater in het gasveld en de mogelijkheid dat dit mee omhoog komt dan wel de productie belemmert. Door al deze onzekerheden is het onduidelijk waar Vermilion wel en niet toestemming voor krijgt, en op basis van welk productiescenario de risico inschattingen zijn gemaakt. Er wordt in het winningsplan onvoldoende rekening gehouden met de mogelijkheid dat lokale agrariërs en industrie gedurende de loop van het winningsplan geothermie willen winnen. Er wordt in het winningsplan niet aangegeven of dit elkaar kan hinderen of niet.

Niet duidelijk is over welke termijn de bodemdaling wordt ingeschat

Zoals nu wordt aangegeven zal deze daling circa 0,5 tot, 2,2 cm kunnen bedragen. Daarnaast wordt uit het winningsplan duidelijk dat er boven en rondom het gasveld al sprake is van forse autonome bodemdaling. Ook wordt er ten onrechte vanuit gegaan dat bodemdaling gelijkmatig verloopt, terwijl er plaatselijk grote verschillen kunnen optreden. De rand van het gasveld loopt onder een aantal dijken door. Onduidelijk is of deze twee gezamenlijk (bodemdaling door gaswinning en de autonome daling) schade aan de dijken kan opleveren.

Melden en vaststellen van schade moet worden uitgevoerd door een onafhankelijke partij

Zij stellen Vermilion aansprakelijk en voeren de juridische procedures uit, EZK zou hiervoor een juiste partij kunnen zijn en garant kunnen staan voor de betreffende schade.

Voor de bewoners in Groningen geldt de "omgekeerde bewijslast" bij schade aan hun woning en/of gebouwen. Het is niet meer dan rechtvaardig dat dit ook van toepassing wordt op de bewoners van kleine gaswinning gebieden zoals Slootdorp.

Nulmeting Bouwkundig onderzoek

Voor de meeste bewoners en bedrijf houders is niet duidelijk wat bij schade de referentie woning / bedrijf is waarmee hun woning/bedrijfsgebouw mee vergeleken wordt. Terwijl deze

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
5

nulmeting voor de schadebepaling gebruikt kan worden. Als alle woningen en bedrijfsgebouwen een nulmeting krijgen van een onafhankelijke bouwkundige is bij schade de bewijslast duidelijk en transparant.

Natuur en Milieu

Er ontbreekt een gegronde brede onderbouwing van de constatering dat er geen nadelige gevolgen voor natuur en milieu verwacht worden.

Concluderend

Gelet op al de ontstane commotie in het land rondom Groningen, een aantal door gaswinning veroorzaakte bevingen in Noord Holland, alsook de gebrekkige informatieverstrekking wordt door cliënt als verontruste inwoner van gemeente Hollands Kroon een gebrek aan vertrouwen en ruimschoots onvoldoende draagvlak gevoeld voor de nog te realiseren plannen van Vermilion alhier. Cliënt vertrouwt erop dat de Rijksoverheid mijn zienswijze ter harte neemt.

Cliënt vraagt u het ontwerp besluit niet vast te stellen

En anders vraagt hij u tegemoet te komen aan deze zienswijze en het plan aan te passen.

Bel of mail ons gerust als u nog vragen hebt

U bereikt mij via de klantenservice op telefoonnummer . Mailen kan naar klantenservice@achmearechtsbijstand.nl. Uw zaaknummer is R216169318. Wilt u dit nummer altijd noemen als u belt of mailt? Wij kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,

07 AUG 2018

AANTEKENEN R216139739

Ministerie van Economische
Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan
Slootdorp
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Stichting Achmea Rechtsbijstand
Postbus 4116
7320 AC Apeldoorn

Dellaertweg 1
Leiden

Telefoon 088 462 3700
Fax 088 462 2799
klantenservice@achmearechtsbijstand.nl
www.achmearechtsbijstand.nl

<i>Datum</i>	<i>Ons zaaknummer</i>	<i>Behandeld door</i>
6 augustus 2018	R216139739	
<i>Onderwerp</i>	<i>Uw kenmerk</i>	Ma, di en do aanwezig.
Zienswijze ontwerp instemmingsplan winningsbesluit Slootdorp		

Geachte heer, mevrouw,

, vroeg ons om juridische hulp.

Cliënt is het niet eens met het ontwerp instemmingsplan winningsbesluit Slootdorp

Cliënt woont in Anna Paulowna, gemeente Hollands Kroon. Zijn woning ligt binnen het gebied dat mogelijk de nadelige gevolgen ondervindt van de gaswinning in Slootdorp. Dit plan heeft voor hem nadelige gevolgen. Zijn zienswijze licht ik toe in deze brief.

De periode van terinzagelegging is ongelukkig gekozen

Cliënt vindt de gekozen periode voor terinzagelegging ongelukkig zo midden in de vakantieperiode. Dit betekent dat veel inwoners onvoldoende tijd hebben om te reageren op het Ontwerp-Instemmingsplan van EZK. Het informeren van de bewoners door middel van huis aan huisbladen heeft niet plaatsgevonden omdat het blad "de Polderbode" in de Oostpolder gemeente Hollands Kroon niet huis aan huis verspreid wordt. Cliënt pleit dan ook voor een nieuwe terinzagelegging na de zomervakantie.

De conclusie dat de kans op beven verwaarloosbaar is kan geen stand houden

In het besluit wordt geconcludeerd dat de kans op beven door gaswinning uit gasveld Slootdorp verwaarloosbaar is. Om 3 redenen is deze conclusie niet houdbaar en kan om die redenen niet aan het besluit ten grondslag liggen.

8105 JUL 17

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
2

Welk criterium is leidend voor het beoordelen van de verwaarloosbaarheid?

Dit blijkt niet uit het besluit zelf of uit het winningsplan. Je kunt uiteraard allerlei analyses en modellen loslaten op bepaalde inputgegevens. De vraag is echter hoe je de uitkomst van dergelijke analyses interpreteert. Wat is daarbij leidend geweest in dit geval? Van welke criterium is men daarbij uitgegaan in het bestreden ontwerp besluit? Wanneer is sprake van verwaarloosbaarheid? En waarom in dit geval? Bovendien ontbreken voor zover cliënt na kan gaan de cijfers en data waarop de risico analyse is gebaseerd. Daardoor moet de lezer ervan uit gaan dat het waar is zonder dat zelf na te kunnen gaan. Dit maakt de besluitvorming ondoorzichtig en geeft in ieder geval cliënt geen veilig gevoel.

Elke aardbeving betekent een potentieel gevaar

Want ook al is er sprake van een hele kleine kans op een aardbeving, er kan ook ten gevolge van een dergelijke beving die zich dan voordoet schade ontstaan c.q. een dergelijke beving kan tot instorting leiden. Met gevaar voor persoonlijk letsel als gevolg. Met andere woorden: elke beving, hoe klein de kans daarop ook is, vormt een gevaar. Waar die grens ligt, blijkt niet uit de stukken. Dus ook niet waarom die grens is aangehouden. Heeft dat wellicht te maken met de referentiegegevens? En is gekeken naar de specifieke gevallen zoals bijvoorbeeld de woning van cliënt? Is specifiek naar de grondsamenstelling ter plekke gekeken en wat is het effect daarvan op de vraag of sprake is van een verwaarloosbaar risico?

De referentiegegevens zijn verouderd

Dat verbaast cliënt aangezien het hier om de actualisatie van het winningsplan gaat. Je mag dan verwachten dat men actualiseert op basis van alle nieuwe informatie die tussen 2015 en 2018 verzameld, gegenereerd en/of bekend is geworden. Dit blijkt niet uit de gegevens die aan het 'geactualiseerde' winningsplan ten grondslag liggen. Die gegevens dateren grotendeels van voor 2012. En juist vanaf dat jaar is er heel veel nieuwe kennis en informatie openbaar geworden bijvoorbeeld ten aanzien van het effect van bevingen op woningen onder meer door onderzoek door de NAM. Het ligt voor de hand dat met de meest actuele gegevens en informatie rekening wordt gehouden bij dit besluit. Alleen dan is het immers een adequate inschatting te maken van het risico op bevingen. Dit doet de vraag opkomen of er op grond van de kennis en informatie die de laatste 6 jaar is opgedaan tot een andere conclusie zou zijn gekomen. De bron van kennis is in ieder geval veel beter dan de weinige kennis die er rond het vorige besluit was. De concrete vraag is dan ook of de nieuwe kennis en informatie niet is geraadpleegd en/of gebruikt en toegepast. En zo ja of dit een bewuste keuze was.

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
3

Bovenstaande 3 punten maken dat het besluit niet onderbouwd kan worden met het winningsplan. Deze roept teveel vragen op om te kunnen stellen dat de risico analyse verifieerbaar, verklaarbaar en actueel is. Dit maakt het ontwerp besluit onzorgvuldig qua totstandkoming, zorgvuldigheid en motivering. Het kan om die reden niet tot stand komen.

De volgende bezwaren zijn afgeleid van het hierboven gestelde

1. Cliënt is niet overtuigd van de noodzaak tot verdere gaswinning en uitbreiding daarvan in de voorgestelde winningsplaatsen / putten.
Op geen enkele manier wordt het nut, de noodzaak en wenselijkheid duidelijk gemaakt.
Cliënt vindt dat het Ontwerp- Instemmingsbesluit aan duidelijkheid zou winnen als hier wel op ingegaan wordt. Gezien de huidige maatschappelijke en politieke ontwikkelingen met betrekking tot de klimaatadaptatie, klimaatakkoord en de klimaatwetgeving is deze duidelijkheid vereist.
Gaswinning tot 2025 past niet binnen de ambitie van de overheid. Het benodigde aardgas zou dus alleen maar minder moeten worden, maar mogelijk door een verlate vergunning minimaal een jaar doorgaan voor de gaswinning. Verder zal bij het onrendabel worden van een productieput opnieuw bij EZK vergunning moeten worden aangevraagd voor nieuwe boringen.
2. Cliënt heeft zorgen over de controle van een buitenlandse onderneming (Vermilion Energy Netherlands B.V.) op het juist en integraal opvolgen van de hier en in EU geldende normeringen en veiligheidsregels. Ook omdat Vermilion op een aantal andere plaatsen betrokken is in strafrechtelijk onderzoek, ongelukken heeft veroorzaakt of zich niet aan de geldende procedures heeft gehouden.
3. Uiteraard moet schade aan mens en milieu op voorhand worden voorkomen en niet achteraf worden bepaald en vergoed. Schades door Mijnbouw hebben zware gevolgen voor iedereen. Voorkomen (dat wil zeggen niet uitbreiden van de gaswinning) is beter dan genezen en als er zich onverhoopt bodemtrillingen voordoen of er ontstaat een snellere bodemdaling dan verwacht, dient de gaswinning onmiddellijk te worden gestopt. Er mist in het winningsplan een plan van aanpak om in dat geval de oorzaak, de gaswinning, te verminderen of stop te zetten.
4. Er moet noodzakelijkerwijze een communicatieplan en een calamiteitenplan worden ingericht

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
4

voor alle bewoners van de gemeente Hollands Kroon en bewoners van de andere gemeenten zoals Schagen die belanghebbende zijn bij dit besluit, zodat ook in minder bevolkte gebieden van Hollands Kroon iedereen tijdig ingelicht kan worden.

5. In het door Vermilion ingediende winningsplan wordt uitgegaan van verschillende productiescenario's, mogelijkheden om eventueel extra aftakkingen van de boorgaten te boren, compressiepompen te plaatsen en zuurstimulatie toe te passen. Ook leest cliënt dat door het hele winningsplan grote onzekerheden rond de grote hoeveelheid grondwater in het gasveld en de mogelijkheid dat dit mee omhoog komt dan wel de productie belemmert. Door al deze onzekerheden is het onduidelijk waar Vermilion wel en niet toestemming voor krijgt, en op basis van welk productiescenario de risico inschattingen zijn gemaakt. Er wordt in het winningsplan onvoldoende rekening gehouden met de mogelijkheid dat lokale agrariërs en industrie gedurende de loop van het winningsplan geothermie willen winnen. Er wordt in het winningsplan niet aangegeven of dit elkaar kan hinderen of niet.

Niet duidelijk is over welke termijn de bodemdaling wordt ingeschat

Zoals nu wordt aangegeven zal deze daling circa 0,5 tot, 2,2 cm kunnen bedragen. Daarnaast wordt uit het winningsplan duidelijk dat er boven en rondom het gasveld al sprake is van forse autonome bodemdaling. Ook wordt er ten onrechte vanuit gegaan dat bodemdaling gelijkmatig verloopt, terwijl er plaatselijk grote verschillen kunnen optreden. De rand van het gasveld loopt onder een aantal dijken door. Onduidelijk is of deze twee gezamenlijk (bodemdaling door gaswinning en de autonome daling) schade aan de dijken kan opleveren.

Melden en vaststellen van schade moet worden uitgevoerd door een onafhankelijke partij

Zij stellen Vermilion aansprakelijk en voeren de juridische procedures uit, EZK zou hiervoor een juiste partij kunnen zijn en garant kunnen staan voor de betreffende schade.

Voor de bewoners in Groningen geldt de "omgekeerde bewijslast" bij schade aan hun woning en/of gebouwen. Het is niet meer dan rechtvaardig dat dit ook van toepassing wordt op de bewoners van kleine gaswinningengebieden zoals Slootdorp.

Nulmeting Bouwkundig onderzoek

Voor de meeste bewoners en bedrijf houders is niet duidelijk wat bij schade de referentie woning / bedrijf is waarmee hun woning/bedrijfsgebouw mee vergeleken wordt. Terwijl deze

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
5

nulmeting voor de schadebepaling gebruikt kan worden. Als alle woningen en bedrijfsgebouwen een nulmeting krijgen van een onafhankelijke bouwkundige is bij schade de bewijslast duidelijk en transparant.

Natuur en Milieu

Er ontbreekt een gegronde brede onderbouwing van de constatering dat er geen nadelige gevolgen voor natuur en milieu verwacht worden.

Concluderend

Gelet op al de ontstane commotie in het land rondom Groningen, een aantal door gaswinning veroorzaakte bevingen in Noord Holland, alsook de gebrekkige informatieverstrekking wordt door cliënt als verontruste inwoner van gemeente Hollands een gebrek aan vertrouwen en ruimschoots onvoldoende draagvlak gevoeld voor de nog te realiseren plannen van Vermilion alhier. Cliënt vertrouwt erop dat de Rijksoverheid mijn zienswijze ter harte neemt.

Cliënt vraagt u het ontwerp besluit niet vast te stellen

En anders vraagt hij u tegemoet te komen aan deze zienswijze en het plan aan te passen.

Bel of mail ons gerust als u nog vragen hebt

U bereikt mij via de klantenservice op telefoonnummer . Mailen kan naar klantenservice@achmearechtsbijstand.nl. Uw zaaknummer is R216139739. Wilt u dit nummer altijd noemen als u belt of mailt? Wij kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,

achmea rechtsbijstand

Stichting Achmea Rechtsbijstand
Postbus 4116
7320 AC Apeldoorn

07 AUG 2018

AANGETEKEND

R215370053

Minister van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Slootdorp
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Dellaertweg 1
Leiden

Telefoon 088 462 3700
Fax 088 462 2799
klantenservice@achmearechtsbijstand.nl
www.achmearechtsbijstand.nl

Datum

6 augustus 2018

Ons zaaknummer

R215370053

Behandeld door

Onderwerp

Ontwerp instemmingsplan winningsplan
Slootdorp

Uw kenmerk

Afwezig woensdag en vrijdagmiddag

Zienswijze

Geachte heer, mevrouw,

in wendden zich tot ons voor rechtsbijstand. Het gaat om het ontwerp instemmingsplan winningsbesluit Slootdorp.

Clënten zijn het niet eens met het ontwerp instemmingsplan winningsbesluit Slootdorp

Clënten wonen in Anna Paulowna. Hun woning ligt binnen het gebied dat mogelijk de nadelige gevolgen ondervindt van de gaswinning in Slootdorp. Dit plan heeft voor hen nadelige gevolgen. Met deze brief geef ik u de zienswijze van cliënten.

De periode van terinzagelegging is ongelukkig gekozen

Clënten vinden de gekozen periode voor terinzagelegging ongelukkig, zo midden in de vakantieperiode. Dit betekent dat veel inwoners onvoldoende tijd hebben om te reageren op het Ontwerp-Instemmingsplan van EZK. Het informeren van de bewoners door middel van huis-aan-huisbladen heeft niet plaatsgevonden, omdat het blad "de Polderbode" in de Oostpolder gemeente Hollands Kroon niet huis aan huis verspreid wordt. Clënten pleiten dan ook voor een nieuwe terinzagelegging na de zomervakantie.

De conclusie dat de kans op beven verwaarloosbaar is, kan geen stand houden

In het besluit wordt geconcludeerd dat de kans op beven door gaswinning uit gasveld Slootdorp verwaarloosbaar is. Om 3 redenen is deze conclusie niet houdbaar en kan daarom niet aan het besluit ten grondslag liggen.

RIJZING

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
2

Welk criterium is leidend voor het beoordelen van de verwaarloosbaarheid?

Dit blijkt niet uit het besluit zelf of uit het winningsplan. Je kunt uiteraard allerlei analyses en modellen loslaten op bepaalde inputgegevens. De vraag is echter hoe je de uitkomst van dergelijke analyses interpreteert. Wat is daarbij leidend geweest in dit geval? Van welk criterium is men daarbij uitgegaan in het bestreden ontwerp besluit? Wanneer is sprake van verwaarloosbaarheid? En waarom in dit geval? Bovendien ontbreken voor zover cliënt na kan gaan de cijfers en data waarop de risicoanalyse is gebaseerd. Daardoor moet de lezer ervan uit gaan dat het waar is zonder dat zelf na te kunnen gaan. Dit maakt de besluitvorming ondoorzichtig en geeft in ieder geval cliënten geen veilig gevoel.

Elke aardbeving betekent een potentieel gevaar

Want ook al is er sprake van een hele kleine kans op een aardbeving, er kan ook ten gevolge van een dergelijke beving die zich dan voordoet schade ontstaan c.q. een dergelijke beving kan tot instorting leiden. Met gevaar voor persoonlijk letsel als gevolg. Met andere woorden: elke beving, hoe klein de kans daarop ook is, vormt een gevaar. Waar die grens ligt, blijkt niet uit de stukken. Dus ook niet waarom die grens is aangehouden. Heeft dat wellicht te maken met de referentiegegevens? En is gekeken naar de specifieke gevallen zoals bijvoorbeeld de woning van cliënten? Is specifiek naar de grondsamenstelling ter plekke gekeken en wat is het effect daarvan op de vraag of sprake is van een verwaarloosbaar risico?

De referentiegegevens zijn verouderd

Dat verbaast cliënten aangezien het hier om de actualisatie van het winningsplan gaat. Je mag dan verwachten dat men actualiseert op basis van alle nieuwe informatie die tussen 2015 en 2018 verzameld, gegenereerd en/of bekend is geworden. Dit blijkt niet uit de gegevens die aan het 'geactualiseerde' winningsplan ten grondslag liggen. Die gegevens dateren grotendeels van voor 2012. En juist vanaf dat jaar is er heel veel nieuwe kennis en informatie openbaar geworden bijvoorbeeld ten aanzien van het effect van bevingen op woningen onder meer door onderzoek door de NAM. Het ligt voor de hand dat met de meest actuele gegevens en informatie rekening wordt gehouden bij dit besluit. Alleen dan is het immers een adequate inschatting te maken van het risico op bevingen. Dit doet de vraag opkomen of er op grond van de kennis en informatie die de laatste 6 jaar is opgedaan tot een andere conclusie zou zijn gekomen. De bron van kennis is in ieder geval veel beter dan de weinige kennis die er rond het vorige besluit was. De concrete vraag is dan ook of de nieuwe kennis en informatie niet is geraadpleegd en/of gebruikt en toegepast. En zo ja of dit een bewuste keuze was.

Bovenstaande 3 punten maken dat het besluit niet onderbouwd kan worden met het winningsplan. Deze roept teveel vragen op om te kunnen stellen dat de risicoanalyse verifieerbaar, verklaarbaar en actueel is. Dit maakt het ontwerp besluit onzorgvuldig qua totstandkoming, zorgvuldigheid en motivering. Het kan om die reden niet tot stand komen.

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
3

De volgende bezwaren zijn afgeleid van het hierboven gestelde

1. Cliënten zijn niet overtuigd van de noodzaak tot verdere gaswinning en uitbreiding daarvan in de voorgestelde winningsplaatsen / putten. Op geen enkele manier wordt het nut, de noodzaak en wenselijkheid duidelijk gemaakt. Cliënten vinden dat het Ontwerp- Instemmingsbesluit aan duidelijkheid zou winnen als hier wel op ingegaan wordt. Gezien de huidige maatschappelijke en politieke ontwikkelingen met betrekking tot de klimaatadaptatie, klimaatakkoord en de klimaatwetgeving is deze duidelijkheid vereist. Gaswinning tot 2025 past niet binnen de ambitie van de overheid. Het benodigde aardgas zou dus alleen maar minder moeten worden, maar mogelijk door een verlate vergunning minimaal één jaar doorgaan voor de gaswinning. Verder zal bij het onrendabel worden van een productieput opnieuw bij EZK vergunning moeten worden aangevraagd voor nieuwe boringen.
2. Cliënten hebben zorgen over de controle van een buitenlandse onderneming (Vermilion Energy Netherlands B.V.) op het juist en integraal opvolgen van de hier en in EU geldende normeringen en veiligheidsregels. Ook omdat Vermilion op een aantal andere plaatsen betrokken is in strafrechtelijk onderzoek, ongelukken heeft veroorzaakt of zich niet aan de geldende procedures heeft gehouden.
3. Uiteraard moet schade aan mens en milieu op voorhand worden voorkomen en niet achteraf worden bepaald en vergoed. Schades door Mijnbouw hebben zware gevolgen voor iedereen. Voorkomen (dat wil zeggen niet uitbreiden van de gaswinning) is beter dan genezen en als er zich onverhoopt bodemtrillingen voordoen of er ontstaat een snellere bodemdaling dan verwacht, dient de gaswinning onmiddellijk te worden gestopt. Er mist in het winningsplan een plan van aanpak om in dat geval de oorzaak, de gaswinning, te verminderen of stop te zetten.
4. Er moet noodzakelijkerwijze een communicatieplan en een calamiteitenplan worden ingericht voor alle bewoners van de gemeente Hollands Kroon en bewoners van de andere gemeenten zoals Schagen die belanghebbende zijn bij dit besluit, zodat ook in minder bevolkte gebieden van Hollands Kroon iedereen tijdig ingelicht kan worden.
5. In het door Vermilion ingediende winningsplan wordt uitgegaan van verschillende productiescenario's, mogelijkheden om eventueel extra aftakkingen van de boorgaten te boren, compressiepompen te plaatsen en zuurstimulatie toe te passen. Ook leest cliënt dat door het hele winningsplan grote onzekerheden rond de grote hoeveelheid grondwater in het gasveld en de mogelijkheid dat dit mee omhoog komt dan wel de productie belemmert. Door al deze onzekerheden is het onduidelijk waar Vermilion wel en niet toestemming voor krijgt, en op basis van welk productiescenario de risico-inschattingen zijn gemaakt. Er wordt in het winningsplan onvoldoende rekening gehouden met de mogelijkheid dat lokale agrariërs en industrie gedurende de loop van het winningsplan geothermie willen winnen. Er wordt in het winningsplan niet aangegeven of dit elkaar kan hinderen of niet.

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
4

Niet duidelijk is over welke termijn de bodemdaling wordt ingeschat

Zoals nu wordt aangegeven zal deze daling circa 0,5 tot, 2,2 cm kunnen bedragen. Daarnaast wordt uit het winningsplan duidelijk dat er boven en rondom het gasveld al sprake is van forse autonome bodemdaling. Ook wordt er ten onrechte vanuit gegaan dat bodemdaling gelijkmatig verloopt, terwijl er plaatselijk grote verschillen kunnen optreden. De rand van het gasveld loopt onder een aantal dijken door. Onduidelijk is of deze twee gezamenlijk (bodemdaling door gaswinning en de autonome daling) schade aan de dijken kan opleveren.

Melden en vaststellen van schade moet worden uitgevoerd door een onafhankelijke partij

Zij stellen Vermilion aansprakelijk en voeren de juridische procedures uit, EZK zou hiervoor een juiste partij kunnen zijn en garant kunnen staan voor de betreffende schade.

Voor de bewoners in Groningen geldt de "omgekeerde bewijslast" bij schade aan hun woning en/of gebouwen. Het is niet meer dan rechtvaardig dat dit ook van toepassing wordt op de bewoners van kleine gaswinningen gebieden zoals Slootdorp.

Nulmeting Bouwkundig onderzoek

Voor de meeste bewoners en bedrijf houders is niet duidelijk wat bij schade de referentie woning / bedrijf is waarmee hun woning/bedrijfsgebouw mee vergeleken wordt. Terwijl deze nulmeting voor de schadebepaling gebruikt kan worden. Als alle woningen en bedrijfsgebouwen een nulmeting krijgen van een onafhankelijke bouwkundige is bij schade de bewijslast duidelijk en transparant.

Natuur en Milieu

Er ontbreekt een gegronde brede onderbouwing van de constatering dat er geen nadelige gevolgen voor natuur en milieu verwacht worden.

Concluderend

Gelet op al de ontstane commotie in het land rondom Groningen; een aantal door gaswinning veroorzaakte bevingen in Noord Holland, alsook de gebrekkige informatieverstrekking wordt door cliënt als verontruste inwoner van gemeente Schagen (Oudesluis) een gebrek aan vertrouwen en ruimschoots onvoldoende draagvlak gevoeld voor de nog te realiseren plannen van Vermilion alhier. Cliënten vertrouwen erop dat de Rijksoverheid hun zienswijze ter harte neemt.

Cliënten vragen u het ontwerp besluit niet vast te stellen

En anders vraagt hij u tegemoet te komen aan deze zienswijze en het plan aan te passen.

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
5

Als u vragen heeft, kunt u mij bellen of een e-mail sturen

U kunt mij bereiken op _____ of mailen naar klantenservice@achmearechtsbijstand.nl, graag onder vermelding van ons kenmerk. Op woensdag en op vrijdagmiddag ben ik niet op kantoor.

Hoogachtend,

07 AUG 2018

A A N G E T E K E N D R215157497

Ministerie van Economische
Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan
Slootdorp
Postbus 248
2250 AE VOORSCHÖTEN

Stichting Achmea Rechtsbijstand
Postbus 4116
7320 AC Apeldoorn

Dellaertweg 1
Leiden

Telefoon 088 462 3700
Fax 088 462 2799
klantenservice@achmearechtsbijstand.nl
www.achmearechtsbijstand.nl

Datum

6 augustus 2018

Onderwerp

Zienswijze ontwerp instemmingsplan
winningsplan Slootdorp

Ons zaaknummer

R215157497

*Uw kenmerk**Behandeld door***Ma, di en do aanwezig.**

Geachte heer, mevrouw,

(hierna te noemen: cliënt),

; vroeg ons om juridische hulp.

Cliënt is het niet eens met het ontwerp instemmingsplan winningsbesluit Slootdorp

Cliënt woont in Oudesluis. Zijn woning ligt binnen het gebied dat mogelijk de nadelige gevolgen ondervindt van de gaswinning in Slootdorp. Dit plan heeft voor hem nadelige gevolgen. Zijn zienswijze licht ik toe in deze brief.

De periode van terinzagelegging is ongelukkig gekozen

Cliënt vindt de gekozen periode voor terinzagelegging ongelukkig zo midden in de vakantieperiode. Dit betekent dat veel inwoners onvoldoende tijd hebben om te reageren op het Ontwerp-Instemmingsplan van EZK. Het informeren van de bewoners door middel van huis aan huisbladen heeft niet plaatsgevonden omdat het blad "de Polderbode" in de Oostpolder gemeente Hollands-Kroon en Oudesluis gemeente Schagen niet huis aan huis verspreid wordt. Cliënt pleit dan ook voor een nieuwe terinzagelegging na de zomervakantie.

De conclusie dat de kans op beven verwaarloosbaar is kan geen stand houden

In het besluit wordt geconcludeerd dat de kans op beven door gaswinning uit gasveld Slootdorp verwaarloosbaar is. Om 3 redenen is deze conclusie niet houdbaar en kan om die redenen niet aan het besluit ten grondslag liggen.

0115 00A 50

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer

2

Welk criterium is leidend voor het beoordelen van de verwaarloosbaarheid?

Dit blijkt niet uit het besluit zelf of uit het winningsplan. Je kunt uiteraard allerlei analyses en modellen loslaten op bepaalde inputgegevens. De vraag is echter hoe je de uitkomst van dergelijke analyses interpreteert. Wat is daarbij leidend geweest in dit geval? Van welk criterium is men daarbij uitgegaan in het bestreden ontwerp besluit? Wanneer is sprake van verwaarloosbaarheid? En waarom in dit geval? Bovendien ontbreken voor zover cliënt na kan gaan de cijfers en data waarop de risico analyse is gebaseerd. Daardoor moet de lezer ervan uit gaan dat het waar is zonder dat zelf na te kunnen gaan. Dit maakt de besluitvorming ondoorzichtig en geeft in ieder geval cliënt geen veilig gevoel.

Elke aardbeving betekent een potentieel gevaar

Want ook al is er sprake van een hele kleine kans op een aardbeving, er kan ook ten gevolge van een dergelijke beving die zich dan voordoet schade ontstaan c.q. een dergelijke beving kan tot instorting leiden. Met gevaar voor persoonlijk letsel als gevolg. Met andere woorden: elke beving, hoe klein de kans daarop ook is, vormt een gevaar. Waar die grens ligt, blijkt niet uit de stukken. Dus ook niet waarom die grens is aangehouden. Heeft dat wellicht te maken met de referentiegegevens? En is gekeken naar de specifieke gevallen zoals bijvoorbeeld de woning van cliënt? Is specifiek naar de grondsamenstelling ter plekke gekeken en wat is het effect daarvan op de vraag of sprake is van een verwaarloosbaar risico?

De referentiegegevens zijn verouderd

Dat verbaast cliënt aangezien het hier om de actualisatie van het winningsplan gaat. Je mag dan verwachten dat men actualiseert op basis van alle nieuwe informatie die tussen 2015 en 2018 verzameld, gegenereerd en/of bekend is geworden. Dit blijkt niet uit de gegevens die aan het 'geactualiseerde' winningsplan ten grondslag liggen. Die gegevens dateren grotendeels van voor 2012. En juist vanaf dat jaar is er heel veel nieuwe kennis en informatie openbaar geworden bijvoorbeeld ten aanzien van het effect van bevingen op woningen onder meer door onderzoek door de NAM. Het ligt voor de hand dat met de meest actuele gegevens en informatie rekening wordt gehouden bij dit besluit. Alleen dan is het immers een adequate inschatting te maken van het risico op bevingen. Dit doet de vraag opkomen of er op grond van de kennis en informatie die de laatste 6 jaar is opgedaan tot een andere conclusie zou zijn gekomen. De bron van kennis is in ieder geval veel beter dan de weinige kennis die er rond het vorige besluit was. De concrete vraag is dan ook of de nieuwe kennis en informatie niet is geraadpleegd en/of gebruikt en toegepast. En zo ja of dit een bewuste keuze was en waarom.

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
3

Bovenstaande 3 punten maken dat het besluit niet onderbouwd kan worden met het winningsplan. Deze roept teveel vragen op om te kunnen stellen dat de risico analyse verifieerbaar, verklaarbaar en actueel is. Dit maakt het ontwerp besluit onzorgvuldig qua totstandkoming, zorgvuldigheid en motivering. Zowel in termen van waarschijnlijkheid als wat de impact betreft als het zich, tegen de verwachting in, toch voor zou doen. Het kan om die reden niet tot stand komen.

De volgende bezwaren zijn afgeleid van het hierboven gestelde

1. Cliënt is niet overtuigd van de noodzaak tot verdere gaswinning en uitbreiding daarvan in de voorgestelde winningsplaatsen / putten.
Op geen enkele manier wordt het nut, de noodzaak en wenselijkheid duidelijk gemaakt. Cliënt vindt dat het Ontwerp- Instemmingsbesluit aan duidelijkheid zou winnen als hier wel op ingegaan wordt. Gezien de huidige maatschappelijke en politieke ontwikkelingen met betrekking tot de klimaatadaptatie, klimaatakkoord en de klimaatwetgeving is deze duidelijkheid vereist.
Gaswinning tot 2025 past niet binnen de ambitie van de overheid. Het benodigde aardgas zou dus alleen maar minder moeten worden, maar mogelijk door een verlate vergunning minimaal een jaar doorgaan voor de gaswinning. Verder zal bij het onrendabel worden van een productieput opnieuw bij EZK vergunning moeten worden aangevraagd voor nieuwe boringen.
2. Cliënt heeft zorgen over de controle van een buitenlandse onderneming (Vermilion Energy Netherlands B.V.) op het juist en integraal opvolgen van de hier en in EU geldende normeringen en veiligheidsregels. Ook omdat Vermilion op een aantal andere plaatsen betrokken is in strafrechtelijk onderzoek, ongelukken heeft veroorzaakt of zich niet aan de geldende procedures heeft gehouden.

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
4

3. Uiteraard moet schade aan mens en milieu op voorhand worden voorkomen en niet achteraf worden bepaald en vergoed. Schades door Mijnbouw hebben zware gevolgen voor iedereen. Voorkomen (dat wil zeggen niet uitbreiden van de gaswinning) is beter dan genezen en als er zich onverhoopt bodemtrillingen voordoen of er ontstaat een snellere en/of grotere en/of ongelijkmatigere bodemdaling dan verwacht, dient de gaswinning onmiddellijk te worden gestopt. Er mist in het winningsplan een plan van aanpak om in dat geval de oorzaak, de gaswinning, te verminderen of stop te zetten. Daar komt bij dat het 'hand aan de kraan' principe onvoldoende effectief is. Verminderen of stoppen hoeft geen adequate oplossing te zijn. Daar dient vooraf nauwkeurig naar gekeken te worden. Dat is in dit besluit ten onrechte niet gebeurd.
4. Er moet noodzakelijkerwijze een communicatieplan en een calamiteitenplan worden ingericht voor alle bewoners van de gemeente Hollands Kroon en bewoners van de andere gemeenten zoals Schagen die belanghebbende zijn bij dit besluit, zodat ook in minder bevolkte gebieden van Hollands Kroon iedereen tijdig ingelicht kan worden.
5. In het door Vermilion ingediende winningsplan wordt uitgegaan van verschillende productiescenario's , mogelijkheden om eventueel extra aftakkingen van de boorgaten te boren, compressiepompen te plaatsen en zuurstimulatie toe te passen. Ook leest cliënt dat door het hele winningsplan grote onzekerheden rond de grote hoeveelheid grondwater in het gasveld en de mogelijkheid dat dit mee omhoog komt dan wel de productie belemmert. Door al deze onzekerheden is het onduidelijk waar Vermilion wel en niet toestemming voor krijgt, en op basis van welk productiescenario de risico inschattingen zijn gemaakt. Er wordt in het winningsplan onvoldoende rekening gehouden met de mogelijkheid dat lokale agrariërs en industrie gedurende de loop van het winningsplan geothermie willen winnen. Er wordt in het winningsplan niet aangegeven of dit elkaar kan hinderen of niet.

Niet duidelijk is over welke termijn de bodemdaling wordt ingeschat

Zoals nu wordt aangegeven zal deze daling circa 0,5 tot, 2,2 cm kunnen bedragen. Daarnaast wordt uit het winningsplan duidelijk dat er boven en rondom het gasveld al sprake is van forse autonome bodemdaling. Ook wordt er ten onrechte vanuit gegaan dat bodemdaling gelijkmatig verloopt, terwijl er plaatselijk grote verschillen kunnen optreden. De rand van het gasveld loopt onder een aantal dijken door. Onduidelijk is of deze twee gezamenlijk (bodemdaling door gaswinning en de autonome daling) schade aan de dijken kan opleveren.

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
5

Melden en vaststellen van schade moet worden uitgevoerd door een onafhankelijke partij

Zij stellen Vermilion aansprakelijk en voeren de juridische procedures uit, EZK zou hiervoor een juiste partij kunnen zijn en garant kunnen staan voor de betreffende schade.

Ook ten aanzien van Slootdorp moet de bewijslast worden omgedraaid

Voor de bewoners in Groningen geldt de "omgekeerde bewijslast" bij schade aan hun woning en/of gebouwen. Het is niet meer dan rechtvaardig dat dit ook van toepassing wordt op de bewoners van kleine gaswinningen gebieden zoals Slootdorp. Niet alleen de rechtsongelijkheid biedt daar aanleiding toe maar ook de onmogelijkheid voor een leek om aan te tonen dat schade door de gaswinning is veroorzaakt. En door het feit dat het tegenovergestelde ook niet aannemelijk gemaakt kan worden (dat schade niet door gaswinning komt).

Nulmeting Bouwkundig onderzoek

Voor de meeste bewoners en bedrijf houders is niet duidelijk wat bij schade de referentie woning / bedrijf is waarmee hun woning/bedrijfsgebouw mee vergeleken wordt. Terwijl deze nulmeting voor de schadebepaling gebruikt kan worden. Als alle woningen en bedrijfsgebouwen een nulmeting krijgen van een onafhankelijke bouwkundige is bij schade de bewijslast duidelijk en transparant.

Natuur en Milieu

Er ontbreekt een gegronde brede onderbouwing van de constatering dat er geen nadelige gevolgen voor natuur en milieu verwacht worden.

Er is geen sprake van een vertrouwensbasis

Gelet op al de ontstane commotie in het land rondom Groningen, een aantal door gaswinning veroorzaakte bevingen in Noord Holland, alsook de gebrekkige informatieverstrekking wordt door cliënt als verontruste inwoner van gemeente Schagen (Oudesluis) een gebrek aan vertrouwen en ruimschoots onvoldoende draagvlak gevoeld voor de nog te realiseren plannen van Vermilion alhier. De besproken onvolkomenheden in het plan waaronder ongefundeerde uitspraken over risico's van trillingen en daling en ontoereikende wettelijke bescherming en procedures vergroten de ongerustheid.

Cliënt vraagt u het ontwerp besluit niet vast te stellen

En anders vraagt hij u tegemoet te komen aan deze zienswijze en het plan aan te passen.

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
6

Bel of mail ons gerust als u nog vragen hebt

U bereikt mij via de klantenservice op telefoonnummer . Mailen kan naar klantenservice@achmearechtsbijstand.nl. Uw zaaknummer is R215157497. Wilt u dit nummer altijd noemen als u belt of mailt? Wij kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,

07 AUG 2018

AANTEKENEN R216190010

Ministerie van Economische
Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan
Slootdorp
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Stichting Achmea Rechtsbijstand
Postbus 4116
7320 AC Apeldoorn

Dellaertweg 1
Leiden.

Telefoon 088 462 3700
Fax 088 462 2799
klantenservice@achmearechtsbijstand.nl
www.achmearechtsbijstand.nl

<i>Datum</i>	<i>Ons zaaknummer</i>	<i>Behandeld door</i>
6 augustus 2018	R216190010	
<i>Onderwerp</i>	<i>Uw kenmerk</i>	Ma, di en do aanwezig.
zienswijze ontwerp instemmingsplan winningsplan Slootdorp		

Geachte heer, mevrouw,

(hierna te noemen: cliënt),
, vroeg ons om juridische hulp.

Cliënt is het niet eens met het ontwerp instemmingsplan winningsbesluit Slootdorp

Cliënt woont in Anna Paulowna. Zijn woning ligt binnen het gebied dat mogelijk de nadelige gevolgen ondervindt van de gaswinning in Slootdorp. Dit plan heeft voor hem nadelige gevolgen. Zijn zienswijze licht ik toe in deze brief.

De periode van terinzagelegging is ongelukkig gekozen

Cliënt vindt de gekozen periode voor ter inzagelegging ongelukkig zo midden in de vakantieperiode. Dit betekent dat veel inwoners onvoldoende tijd hebben om te reageren op het Ontwerp-Instemmingsplan van EZK. Het informeren van de bewoners door middel van huis aan huisbladen heeft niet plaatsgevonden omdat het blad "de Polderbode" in de Oostpolder gemeente Hollands Kroon en Oudesluis gemeente Schagen niet huis aan huis verspreid wordt. Cliënt pleit dan ook voor een nieuwe terinzagelegging na de zomervakantie.

De conclusie dat de kans op beven verwaarloosbaar is kan geen stand houden

In het besluit wordt geconcludeerd dat de kans op beven door gaswinning uit gasveld Slootdorp verwaarloosbaar is. Om 3 redenen is deze conclusie niet houdbaar en kan om die redenen niet aan het besluit ten grondslag liggen.

RISICO JUA 7 11

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
2

Welk criterium is leidend voor het beoordelen van de verwaarloosbaarheid?

Dit blijkt niet uit het besluit zelf of uit het winningsplan. Je kunt uiteraard allerlei analyses en modellen loslaten op bepaalde inputgegevens. De vraag is echter hoe je de uitkomst van dergelijke analyses interpreteert. Wat is daarbij leidend geweest in dit geval? Van welk criterium is men daarbij uitgegaan in het bestreden ontwerp besluit? Wanneer is sprake van verwaarloosbaarheid? En waarom in dit geval? Bovendien ontbreken voor zover cliënt na kan gaan de cijfers en data waarop de risico analyse is gebaseerd. Daardoor moet de lezer ervan uit gaan dat het waar is zonder dat zelf na te kunnen gaan. Dit maakt de besluitvorming ondoorzichtig en geeft in ieder geval cliënt geen veilig gevoel.

Elke aardbeving betekent een potentieel gevaar

Want ook al is er sprake van een hele kleine kans op een aardbeving, er kan ook ten gevolge van een dergelijke beving die zich dan voordoet schade ontstaan c.q. een dergelijke beving kan tot instorting leiden. Met gevaar voor persoonlijk letsel als gevolg. Met andere woorden: elke beving, hoe klein de kans daarop ook is, vormt een gevaar. Waar die grens ligt, blijkt niet uit de stukken. Dus ook niet waarom die grens is aangehouden. Heeft dat wellicht te maken met de referentiegegevens? En is gekeken naar de specifieke gevallen zoals bijvoorbeeld de woning van cliënt? Is specifiek naar de grondsamenstelling ter plekke gekeken en wat is het effect daarvan op de vraag of sprake is van een verwaarloosbaar risico?

De referentiegegevens zijn verouderd

Dat verbaast cliënt aangezien het hier om de actualisatie van het winningsplan gaat. Je mag dan verwachten dat men actualiseert op basis van alle nieuwe informatie die tussen 2015 en 2018 verzameld, gegenereerd en/of bekend is geworden. Dit blijkt niet uit de gegevens die aan het 'geactualiseerde' winningsplan ten grondslag liggen. Die gegevens dateren grötendeels van voor 2012. En juist vanaf dat jaar is er heel veel nieuwe kennis en informatie openbaar geworden bijvoorbeeld ten aanzien van het effect van bevingen op woningen onder meer door onderzoek door de NAM. Het ligt voor de hand dat met de meest actuele gegevens en informatie rekening wordt gehouden bij dit besluit. Alleen dan is het immers een adequate inschatting te maken van het risico op bevingen. Dit doet de vraag opkomen of er op grond van de kennis en informatie die de laatste 6 jaar is opgedaan tot een andere conclusie zou zijn gekomen. De bron van kennis is in ieder geval veel beter dan de weinige kennis die er rond het vorige besluit was. De concrete vraag is dan ook of de nieuwe kennis en informatie niet is geraadpleegd en/of gebruikt en toegepast. En zo ja of dit een bewuste keuze was en waarom.

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
3

Bovenstaande 3 punten maken dat het besluit niet onderbouwd kan worden met het winningsplan. Deze roept teveel vragen op om te kunnen stellen dat de risico analyse verifieerbaar, verklaarbaar en actueel is. Dit maakt het ontwerp besluit onzorgvuldig qua totstandkoming, zorgvuldigheid en motivering. Zowel in termen van waarschijnlijkheid als wat de impact betreft als het zich, tegen de verwachting in, toch voor zou doen. Het kan om die reden niet tot stand komen.

De volgende bezwaren zijn afgeleid van het hierboven gestelde

1. Cliënt is niet overtuigd van de noodzaak tot verdere gaswinning en uitbreiding daarvan in de voorgestelde winningsplaatsen / putten.
Op geen enkele manier wordt het nut, de noodzaak en wenselijkheid duidelijk gemaakt.
Cliënt vindt dat het Ontwerp- Instemmingsbesluit aan duidelijkheid zou winnen als hier wel op ingegaan wordt. Gezien de huidige maatschappelijke en politieke ontwikkelingen met betrekking tot de klimaatadaptatie, klimaatakkoord en de klimaatwetgeving is deze duidelijkheid vereist.
Gaswinning tot 2025 past niet binnen de ambitie van de overheid. Het benodigde aardgas zou dus alleen maar minder moeten worden, maar mogelijk door een verlate vergunning minimaal een jaar doorgaan voor de gaswinning. Verder zal bij het onrendabel worden van een productieput opnieuw bij EZK vergunning moeten worden aangevraagd voor nieuwe boringen.
2. Cliënt heeft zorgen over de controle van een buitenlandse onderneming (Vermilion Energy Netherlands B.V.) op het juist en integraal opvolgen van de hier en in EU geldende normeringen en veiligheidsregels. Ook omdat Vermilion op een aantal andere plaatsen betrokken is in strafrechtelijk onderzoek, ongelukken heeft veroorzaakt of zich niet aan de geldende procedures heeft gehouden.
3. Uiteraard moet schade aan mens en milieu op voorhand worden voorkomen en niet achteraf worden bepaald en vergoed. Schades door Mijnbouw hebben zware gevolgen voor iedereen. Voorkomen (dat wil zeggen niet uitbreiden van de gaswinning) is beter dan genezen en als er zich onverhoopt bodemtrillingen voordoen of er ontstaat een snellere en/of grotere en/of gelijkmatigere bodemdaling dan verwacht, dient de gaswinning onmiddellijk te worden gestopt. Er mist in het winningsplan een plan van aanpak om in dat geval de oorzaak, de gaswinning, te verminderen of stop te zetten. Daar komt bij dat het 'hand aan de kraan' principe onvoldoende effectief is. Verminderen of stoppen heeft geen adequate oplossing te

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
4

zijn. Daar dient vooraf nauwkeurig naar gekeken te worden. Dat is in dit besluit ten onrechte niet gebeurd.

4. Er moet noodzakelijkerwijze een communicatieplan en een calamiteitenplan worden ingericht voor alle bewoners van de gemeente Hollands Kroon en bewoners van de andere gemeenten zoals Schagen die belanghebbende zijn bij dit besluit, zodat ook in minder bevolkte gebieden van Hollands Kroon iedereen tijdig ingelicht kan worden.
5. In het door Vermilion ingediende winningsplan wordt uitgegaan van verschillende productiescenario's, mogelijkheden om eventueel extra aftakkingen van de boorgaten te boren, compressiepompen te plaatsen en zuurstimulatie toe te passen. Ook leest cliënt dat door het hele winningsplan grote onzekerheden rond de grote hoeveelheid grondwater in het gasveld en de mogelijkheid dat dit mee omhoog komt dan wel de productie belemmert. Door al deze onzekerheden is het onduidelijk waar Vermilion wel en niet toestemming voor krijgt, en op basis van welk productiescenario de risico inschattingen zijn gemaakt. Er wordt in het winningsplan onvoldoende rekening gehouden met de mogelijkheid dat lokale agrariërs en industrie gedurende de loop van het winningsplan geothermie willen winnen. Er wordt in het winningsplan niet aangegeven of dit elkaar kan hinderen of niet.

Niet duidelijk is over welke termijn de bodemdaling wordt ingeschat

Zoals nu wordt aangegeven zal deze daling circa 0,5 tot, 2,2 cm kunnen bedragen. Daarnaast wordt uit het winningsplan duidelijk dat er boven en rondom het gasveld al sprake is van forse autonome bodemdaling. Ook wordt er ten onrechte vanuit gegaan dat bodemdaling gelijkmatig verloopt, terwijl er plaatselijk grote verschillen kunnen optreden. De rand van het gasveld loopt onder een aantal dijken door. Onduidelijk is of deze twee gezamenlijk (bodemdaling door gaswinning en de autonome daling) schade aan de dijken kan opleveren.

Melden en vaststellen van schade moet worden uitgevoerd door een onafhankelijke partij

Zij stellen Vermilion aansprakelijk en voeren de juridische procedures uit, EZK zou hiervoor een juiste partij kunnen zijn en garant kunnen staan voor de betreffende schade.

Ook ten aanzien van Slootdorp moet de bewijslast worden omgedraaid

Voor de bewoners in Groningen geldt de "omgekeerde bewijslast" bij schade aan hun woning en/of gebouwen. Het is niet meer dan rechtvaardig dat dit ook van toepassing wordt op de bewoners van kleine gaswinningen gebieden zoals Slootdorp. Niet alleen de rechtsongelijkheid biedt daar aanleiding toe maar ook de onmogelijkheid voor een leek om aan te tonen dat schade door de

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
5

gaswinning is veroorzaakt. En door het feit dat het tegenovergestelde ook niet aannemelijk gemaakt kan worden (dat schade niet door gaswinning komt).

Nulmeting Bouwkundig onderzoek

Voor de meeste bewoners en bedrijf houders is niet duidelijk wat bij schade de referentie woning / bedrijf is waarmee hun woning/bedrijfsgebouw mee vergeleken wordt. Terwijl deze nulmeting voor de schadebepaling gebruikt kan worden. Als alle woningen en bedrijfsgebouwen een nulmeting krijgen van een onafhankelijke bouwkundige is bij schade de bewijslast duidelijk en transparant.

Natuur en Milieu

Er ontbreekt een gegronde brede onderbouwing van de constatering dat er geen nadelige gevolgen voor natuur en milieu verwacht worden.

Er is geen sprake van een vertrouwensbasis

Gelet op al de ontstane commotie in het land rondom Groningen, een aantal door gaswinning veroorzaakte bevingen in Noord Holland, alsook de gebrekkige informatieverstrekking wordt door cliënt als verontruste inwoner van gemeente Hollands Kroon een gebrek aan vertrouwen en ruimschoots onvoldoende draagvlak gevoeld voor de nog te realiseren plannen van Vermilion alhier. De besproken onvolkomenheden in het plan waaronder ongefundeerde uitspraken over risico's van trillingen en daling en ontoereikende wettelijke bescherming en procedures vergroten de ongerustheid.

Cliënt vraagt u het ontwerp besluit niet vast te stellen

En anders vraagt hij u tegemoet te komen aan deze zienswijze en het plan aan te passen.

Cliënt vraagt u het ontwerp besluit niet vast te stellen

En anders vraagt hij u tegemoet te komen aan deze zienswijze en het plan aan te passen.

Bel of mail ons gerust als u nog vragen hebt

U bereikt mij via de klantenservice op telefoonnummer . Mailen kan naar

Vervolg op de brief van
6 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
6

klantenservice@achmearechtsbijstand.nl. Uw zaaknummer is R216190010. Wilt u dit nummer altijd noemen als u belt of mailt? Wij kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,

AANTEKENEN

Ministerie van Economische
Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan
Slootdorp
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

09 AUG 2018

Oudesluis, 8 augustus 2018

Betreft: Zienswijze ontwerp instemmingsplan winningsplan Slootdorp

Geachte heer, mevrouw,

Graag vraag ik, _____, uw aandacht voor het volgende.

Ik ben het niet eens met het ontwerp instemmingsplan winningsbesluit Slootdorp

Ik woon in Oudesluis. Mijn woning ligt binnen het gebied dat mogelijk de nadelige gevolgen ondervindt van de gaswinning in Slootdorp. Dit plan heeft voor mij nadelige gevolgen. Mijn zienswijze licht ik toe in deze brief.

De periode van terinzagelegging is ongelukkig gekozen

Ik vind de gekozen periode voor ter inzagelegging ongelukkig zo midden in de vakantieperiode. Dit betekent dat veel inwoners onvoldoende tijd hebben om te reageren op het Ontwerp-Instemmingsplan van EZK. Het informeren van de bewoners door middel van huis aan huisbladen heeft niet plaatsgevonden omdat het blad "de Polderbode" in de Oostpolder gemeente Hollands Kroon en Oudesluis gemeente Schagen niet huis aan huis verspreid wordt. Ik pleit dan ook voor een nieuwe terinzagelegging na de zomervakantie.

De conclusie dat de kans op beven verwaarloosbaar is kan geen stand houden

In het besluit wordt geconcludeerd dat de kans op beven door gaswinning uit gasveld Slootdorp verwaarloosbaar is. Om 3 redenen is deze conclusie niet houdbaar en kan om die redenen niet aan het besluit ten grondslag liggen.

Welk criterium is leidend voor het beoordelen van de verwaarloosbaarheid?

Dit blijkt niet uit het besluit zelf of uit het winningsplan. Je kunt uiteraard allerlei analyses en modellen loslaten op bepaalde inputgegevens. De vraag is echter hoe je de uitkomst van dergelijke analyses interpreteert. Wat is daarbij leidend geweest in dit geval? Van welk criterium is men daarbij uitgegaan in het bestreden ontwerp besluit? Wanneer is sprake van verwaarloosbaarheid? En waarom in dit geval? Bovendien ontbreken voor zover ik na kan gaan de cijfers en data waarop de risico analyse is gebaseerd. Daardoor moet de lezer ervan uit gaan dat het waar is zonder dat zelf na te kunnen gaan. Dit maakt de besluitvorming ondoorzichtig en geeft in ieder geval mij geen veilig gevoel.

Elke aardbeving betekent een potentieel gevaar

Want ook al is er sprake van een hele kleine kans op een aardbeving, er kan ook ten gevolge van een dergelijke beving die zich dan voordoet schade ontstaan c.q. een dergelijke beving kan tot instorting leiden. Met gevaar voor

persoonlijk letsel als gevolg. Met andere woorden: elke beving, hoe klein de kans daarop ook is, vormt een gevaar. Waar die grens ligt, blijkt niet uit de stukken. Dus ook niet waarom die grens is aangehouden. Heeft dat wellicht te maken met de referentiegegevens? En is gekeken naar de specifieke gevallen zoals bijvoorbeeld mijn woning? Is specifiek naar de grondsamenstelling ter plekke gekeken en wat is het effect daarvan op de vraag of sprake is van een verwaarloosbaar risico?

De referentiegegevens zijn verouderd

Dat verbaast mij aangezien het hier om de actualisatie van het winningsplan gaat. Je mag dan verwachten dat men actualiseert op basis van alle nieuwe informatie die tussen 2015 en 2018 verzameld, gegenereerd en/of bekend is geworden. Dit blijkt niet uit de gegevens die aan het 'geactualiseerde' winningsplan ten grondslag liggen. Die gegevens dateren grotendeels van voor 2012. En juist vanaf dat jaar is er heel veel nieuwe kennis en informatie openbaar geworden bijvoorbeeld ten aanzien van het effect van bevingen op woningen onder meer door onderzoek door de NAM. Het ligt voor de hand dat met de meest actuele gegevens en informatie rekening wordt gehouden bij dit besluit. Alleen dan is het immers een adequate inschatting te maken van het risico op bevingen. Dit doet de vraag opkomen of er op grond van de kennis en informatie die de laatste 6 jaar is opgedaan tot een andere conclusie zou zijn gekomen. De bron van kennis is in ieder geval veel beter dan de weinige kennis die er rond het vorige besluit was. De concrete vraag is dan ook of de nieuwe kennis en informatie niet is geraadpleegd en/of gebruikt en toegepast. En zo ja of dit een bewuste keuze was en waarom.

Bovenstaande 3 punten maken dat het besluit niet onderbouwd kan worden met het winningsplan. Deze roept teveel vragen op om te kunnen stellen dat de risico analyse verifieerbaar, verklaarbaar en actueel is. Dit maakt het ontwerp besluit onzorgvuldig qua totstandkoming, zorgvuldigheid en motivering. Zowel in termen van waarschijnlijkheid als wat de impact betreft als het zich, tegen de verwachting in, toch voor zou doen. Het kan om die reden niet tot stand komen.

De volgende bezwaren zijn afgeleid van het hierboven gestelde

1. Ik ben niet overtuigd van de noodzaak tot verdere gaswinning en uitbreiding daarvan in de voorgestelde winningsplaatsen / putten.
Op geen enkele manier wordt het nut, de noodzaak en wenselijkheid duidelijk gemaakt. Ik vind dat het Ontwerp- Instemmingsbesluit aan duidelijkheid zou winnen als hier wel op ingegaan wordt. Gezien de huidige maatschappelijke en politieke ontwikkelingen met betrekking tot de klimaatadaptatie, klimaatakkoord en de klimaatwetgeving is deze duidelijkheid vereist.
Gaswinning tot 2025 past niet binnen de ambitie van de overheid. Het benodigde aardgas zou dus alleen maar minder moeten worden, maar mogelijk door een verlate vergunning minimaal een jaar doorgaan voor de gaswinning. Verder zal bij het onrendabel worden van een productieput opnieuw bij EZK vergunning moeten worden aangevraagd voor nieuwe boringen.
2. Ik heb zorgen over de controle van een buitenlandse onderneming (Vermilion Energy Netherlands B.V.) op het juist en integraal opvolgen van de hier en in EU geldende normeringen en veiligheidsregels. Ook omdat Vermilion op een aantal andere plaatsen betrokken is in strafrechtelijk onderzoek, ongelukken heeft veroorzaakt of zich niet aan de geldende procedures heeft gehouden.
3. Uiteraard moet schade aan mens en milieu op voorhand worden voorkomen en niet achteraf worden bepaald en vergoed. Schades door Mijnbouw hebben zware gevolgen voor iedereen.
Voorkomen (dat wil zeggen niet uitbreiden van de gaswinning) is beter dan genezen en als er zich onverhoopt bodemtrillingen voordoen of er ontstaat een snellere en/of grotere en/of ongelijkmatigere bodemdaling dan verwacht, dient de gaswinning onmiddellijk te worden gestopt. Er mist in het winningsplan een plan van aanpak om in dat geval de oorzaak, de gaswinning, te verminderen of stop te zetten. Daar komt bij dat het 'hand aan de kraan' principe onvoldoende effectief is. Verminderen of stoppen hoeft geen adequate oplossing te zijn. Daar dient vooraf nauwkeurig naar gekeken te worden. Dat is in dit besluit ten onrechte niet gebeurd.

4. Er moet noodzakelijkerwijze een communicatieplan en een calamiteitenplan worden ingericht voor alle bewoners van de gemeente Hollands Kroon en bewoners van de andere gemeenten zoals Schagen die belanghebbende zijn bij dit besluit, zodat ook in minder bevolkte gebieden van Hollands Kroon iedereen tijdig ingelicht kan worden.
5. In het door Vermilion ingediende winningsplan wordt uitgegaan van verschillende productiescenario's, mogelijkheden om eventueel extra aftakkingen van de boorgaten te boren, compressiepompen te plaatsen en zuurstimulatie toe te passen. Ook lees ik dat door het hele winningsplan grote onzekerheden rond de grote hoeveelheid grondwater in het gasveld en de mogelijkheid dat dit mee omhoog komt dan wel de productie belemmert. Door al deze onzekerheden is het onduidelijk waar Vermilion wel en niet toestemming voor krijgt, en op basis van welk productiescenario de risico inschattingen zijn gemaakt. Er wordt in het winningsplan onvoldoende rekening gehouden met de mogelijkheid dat lokale agrariërs en industrie gedurende de loop van het winningsplan geothermie willen winnen. Er wordt in het winningsplan niet aangegeven of dit elkaar kan hinderen of niet.

Niet duidelijk is over welke termijn de bodemdaling wordt ingeschat

Zoals nu wordt aangegeven zal deze daling circa 0,5 tot, 2,2 cm kunnen bedragen. Daarnaast wordt uit het winningsplan duidelijk dat er boven en rondom het gasveld al sprake is van forse autonome bodemdaling. Ook wordt er ten onrechte vanuit gegaan dat bodemdaling gelijkmatig verloopt, terwijl er plaatselijk grote verschillen kunnen optreden. De rand van het gasveld loopt onder een aantal dijken door. Onduidelijk is of deze twee gezamenlijk (bodemdaling door gaswinning en de autonome daling) schade aan de dijken kan opleveren.

Melden en vaststellen van schade moet worden uitgevoerd door een onafhankelijke partij

Zij stellen Vermilion aansprakelijk en voeren de juridische procedures uit, EZK zou hiervoor een juiste partij kunnen zijn en garant kunnen staan voor de betreffende schade.

Ook ten aanzien van Slootdorp moet de bewijslast worden omgedraaid

Voor de bewoners in Groningen geldt de "omgekeerde bewijslast" bij schade aan hun woning en/of gebouwen. Het is niet meer dan rechtvaardig dat dit ook van toepassing wordt op de bewoners van kleine gaswinningen gebieden zoals Slootdorp. Niet alleen de rechtsongelijkheid biedt daar aanleiding toe maar ook de onmogelijkheid voor een leek om aan te tonen dat schade door de gaswinning is veroorzaakt. En door het feit dat het tegenovergestelde ook niet aannemelijk gemaakt kan worden (dat schade niet door gaswinning komt).

Nulmeting Bouwkundig onderzoek

Voor de meeste bewoners en bedrijf houders is niet duidelijk wat bij schade de referentie woning / bedrijf is waarmee hun woning/bedrijfsgebouw mee vergeleken wordt. Terwijl deze nulmeting voor de schadebepaling gebruikt kan worden. Als alle woningen en bedrijfsgebouwen een nulmeting krijgen van een onafhankelijke bouwkundige is bij schade de bewijslast duidelijk en transparant.

Natuur en Milieu

Er ontbreekt een gegronde brede onderbouwing van de constatering dat er geen nadelige gevolgen voor natuur en milieu verwacht worden.

Er is geen sprake van een vertrouwensbasis

Gelet op al de ontstane commotie in het land rondom Groningen, een aantal door gaswinning veroorzaakte bevingen in Noord Holland, alsook de gebrekkige informatieverstrekking word ik als verontruste inwoner van gemeente Schagen (Oudesluis) een gebrek aan vertrouwen en ruimschoots onvoldoende draagvlak gevoeld voor de nog te realiseren plannen van Vermilion

alhier. De besproken onvolkomenheden in het plan waaronder ongefundeerde uitspraken over risico's van trillingen en daling en ontoereikende wettelijke bescherming en procedures vergroten de ongerustheid.

Ik vraag u het ontwerp besluit niet vast te stellen

En anders vraagt hij u tegemoet te komen aan deze zienswijze en het plan aan te passen.

Met vriendelijke groet,

A A N G E T E K E N D R216220294

Ministerie van Economische
Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan
Slootdorp
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Stichting Achmea Rechtsbijstand
Postbus 4116
7320 AC Apeldoorn

Dellaertweg 1
Leiden

Telefoon 088 462 3700
Fax 088 462 2799
klantenservice@achmearechtsbijstand.nl
www.achmearechtsbijstand.nl

Datum

13 augustus 2018

Ons zaaknummer

R215157497

*Behandeld door**Onderwerp*

Zienswijze ontwerp instemmingsplan
winningsplan Slootdorp

*Uw kenmerk***Ma, di en do aanwezig.**

Geachte heer, mevrouw,

[redacted] (hierna te noemen: cliënt), [redacted] in
[redacted], vroeg ons om juridische hulp.

Cliënt is het niet eens met het ontwerp instemmingsplan winningsbesluit Slootdorp

Cliënt woont in Oudesluis. Zijn woning ligt binnen het gebied dat mogelijk de nadelige gevolgen ondervindt van de gaswinning in Slootdorp. Dit plan heeft voor hem nadelige gevolgen. Zijn zienswijze licht ik toe in deze brief.

De periode van terinzagelegging is ongelukkig gekozen

Cliënt vindt de gekozen periode voor ter inzagelegging ongelukkig zo midden in de vakantieperiode. Dit betekent dat veel inwoners onvoldoende tijd hebben om te reageren op het Ontwerp-Instemmingsplan van EZK. Het informeren van de bewoners door middel van huis aan huisbladen heeft niet plaatsgevonden omdat het blad "de Polderbode" in de Oostpolder gemeente Hollands Kroon en Oudesluis gemeente Schagen niet huis aan huis verspreid wordt. Cliënt pleit dan ook voor een nieuwe terinzagelegging na de zomervakantie.

De conclusie dat de kans op beven verwaarloosbaar is kan geen stand houden

In het besluit wordt geconcludeerd dat de kans op beven door gaswinning uit gasveld Slootdorp verwaarloosbaar is. Om 3 redenen is deze conclusie niet houdbaar en kan om die redenen niet aan het besluit ten grondslag liggen.

Vervolg op de brief van
13 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
2

Welk criterium is leidend voor het beoordelen van de verwaarloosbaarheid?

Dit blijkt niet uit het besluit zelf of uit het winningsplan. Je kunt uiteraard allerlei analyses en modellen loslaten op bepaalde inputgegevens. De vraag is echter hoe je de uitkomst van dergelijke analyses interpreteert. Wat is daarbij leidend geweest in dit geval? Van welk criterium is men daarbij uitgegaan in het bestreden ontwerp besluit? Wanneer is sprake van verwaarloosbaarheid? En waarom in dit geval? Bovendien ontbreken voor zover cliënt na kan gaan de cijfers en data waarop de risico analyse is gebaseerd. Daardoor moet de lezer ervan uit gaan dat het waar is zonder dat zelf na te kunnen gaan. Dit maakt de besluitvorming ondoorzichtig en geeft in ieder geval cliënt geen veilig gevoel.

Elke aardbeving betekent een potentieel gevaar

Want ook al is er sprake van een hele kleine kans op een aardbeving, er kan ook ten gevolge van een dergelijke beving die zich dan voordoet schade ontstaan c.q. een dergelijke beving kan tot instorting leiden. Met gevaar voor persoonlijk letsel als gevolg. Met andere woorden: elke beving, hoe klein de kans daarop ook is, vormt een gevaar. Waar die grens ligt, blijkt niet uit de stukken. Dus ook niet waarom die grens is aangehouden. Heeft dat wellicht te maken met de referentiegegevens? En is gekeken naar de specifieke gevallen zoals bijvoorbeeld de woning van cliënt? Is specifiek naar de grondsamenstelling ter plekke gekeken en wat is het effect daarvan op de vraag of sprake is van een verwaarloosbaar risico?

De referentiegegevens zijn verouderd

Dat verbaast cliënt aangezien het hier om de actualisatie van het winningsplan gaat. Je mag dan verwachten dat men actualiseert op basis van alle nieuwe informatie die tussen 2015 en 2018 verzameld, gegenereerd en/of bekend is geworden. Dit blijkt niet uit de gegevens die aan het 'geactualiseerde' winningsplan ten grondslag liggen. Die gegevens dateren grotendeels van voor 2012. En juist vanaf dat jaar is er heel veel nieuwe kennis en informatie openbaar geworden bijvoorbeeld ten aanzien van het effect van bevingen op woningen onder meer door onderzoek door de NAM. Het ligt voor de hand dat met de meest actuele gegevens en informatie rekening wordt gehouden bij dit besluit. Alleen dan is het immers een adequate inschatting te maken van het risico op bevingen. Dit doet de vraag opkomen of er op grond van de kennis en informatie die de laatste 6 jaar is opgedaan tot een andere conclusie zou zijn gekomen. De bron van kennis is in ieder geval veel beter dan de weinige kennis die er rond het vorige besluit was. De concrete vraag is dan ook of de nieuwe kennis en informatie niet is geraadpleegd en/of gebruikt en toegepast. En zo ja of dit een bewuste keuze was en waarom.

Vervolg op de brief van
13 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
3

Bovenstaande 3 punten maken dat het besluit niet onderbouwd kan worden met het winningsplan. Deze roept teveel vragen op om te kunnen stellen dat de risico analyse verifieerbaar, verklaarbaar en actueel is. Dit maakt het ontwerp besluit onzorgvuldig qua totstandkoming, zorgvuldigheid en motivering. Zowel in termen van waarschijnlijkheid als wat de impact betreft als het zich, tegen de verwachting in, toch voor zou doen. Het kan om die reden niet tot stand komen.

De volgende bezwaren zijn afgeleiden van het hierboven gestelde

1. Cliënt is niet overtuigd van de noodzaak tot verdere gaswinning en uitbreiding daarvan in de voorgestelde winningsplaatsen / putten.

Op geen enkele manier wordt het nut, de noodzaak en wenselijkheid duidelijk gemaakt.

Cliënt vindt dat het Ontwerp- Instemmingsbesluit aan duidelijkheid zou winnen als hier wel op ingegaan wordt. Gezien de huidige maatschappelijke en politieke ontwikkelingen met betrekking tot de klimaatadaptatie, klimaatakkoord en de klimaatwetgeving is deze duidelijkheid vereist.

Gaswinning tot 2025 past niet binnen de ambitie van de overheid. Het benodigde aardgas zou dus alleen maar minder moeten worden, maar mogelijk door een verlate vergunning minimaal een jaar doorgaan voor de gaswinning. Verder zal bij het onrendabel worden van een productieput opnieuw bij EZK vergunning moeten worden aangevraagd voor nieuwe boringen.

2. Cliënt heeft zorgen over de controle van een buitenlandse onderneming (Vermilion Energy Netherlands B.V.) op het juist en integraal opvolgen van de hier en in EU geldende normeringen en veiligheidsregels. Ook omdat Vermilion op een aantal andere plaatsen betrokken is in strafrechtelijk onderzoek, ongelukken heeft veroorzaakt of zich niet aan de geldende procedures heeft gehouden.

Vervolg op de brief van
13 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer

4

3. Uiteraard moet schade aan mens en milieu op voorhand worden voorkomen en niet achteraf worden bepaald en vergoed. Schades door Mijnbouw hebben zware gevolgen voor iedereen. Voorkomen (dat wil zeggen niet uitbreiden van de gaswinning) is beter dan genezen en als er zich onverhoopt bodemtrillingen voordoen of er ontstaat een snellere en/of grotere en/of ongelijkmatigere bodemdaling dan verwacht, dient de gaswinning onmiddellijk te worden gestopt. Er mist in het winningsplan een plan van aanpak om in dat geval de oorzaak, de gaswinning, te verminderen of stop te zetten. Daar komt bij dat het 'hand aan de kraan' principe onvoldoende effectief is. Verminderen of stoppen hoeft geen adequate oplossing te zijn. Daar dient vooraf nauwkeurig naar gekeken te worden. Dat is in dit besluit ten onrechte niet gebeurd.
4. Er moet noodzakelijkerwijze een communicatieplan en een calamiteitenplan worden ingericht voor alle bewoners van de gemeente Hollands Kroon en bewoners van de andere gemeenten zoals Schagen die belanghebbende zijn bij dit besluit, zodat ook in minder bevolkte gebieden van Hollands Kroon iedereen tijdig ingelicht kan worden.
5. In het door Vermilion ingediende winningsplan wordt uitgegaan van verschillende productiescenario's , mogelijkheden om eventueel extra aftakkingen van de boorgaten te boren, compressiepompen te plaatsen en zuurstimulatie toe te passen. Ook leest cliënt dat door het hele winningsplan grote onzekerheden rond de grote hoeveelheid grondwater in het gasveld en de mogelijkheid dat dit mee omhoog komt dan wel de productie belemmert. Door al deze onzekerheden is het onduidelijk waar Vermilion wel en niet toestemming voor krijgt, en op basis van welk productiescenario de risico inschattingen zijn gemaakt. Er wordt in het winningsplan onvoldoende rekening gehouden met de mogelijkheid dat lokale agrariërs en industrie gedurende de loop van het winningsplan geothermie willen winnen. Er wordt in het winningsplan niet aangegeven of dit elkaar kan hinderen of niet.

Niet duidelijk is over welke termijn de bodemdaling wordt ingeschat

Zoals nu wordt aangegeven zal deze daling circa 0,5 tot, 2,2 cm kunnen bedragen. Daarnaast wordt uit het winningsplan duidelijk dat er boven en rondom het gasveld al sprake is van forse autonome bodemdaling. Ook wordt er ten onrechte vanuit gegaan dat bodemdaling gelijkmatig verloopt, terwijl er plaatselijk grote verschillen kunnen optreden. De rand van het gasveld loopt onder een aantal dijken door. Onduidelijk is of deze twee gezamenlijk (bodemdaling door gaswinning en de autonome daling) schade aan de dijken kan opleveren.

Vervolg op de brief van
13 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
5

Melden en vaststellen van schade moet worden uitgevoerd door een onafhankelijke partij

Zij stellen Vermilion aansprakelijk en voeren de juridische procedures uit, EZK zou hiervoor een juiste partij kunnen zijn en garant kunnen staan voor de betreffende schade.

Ook ten aanzien van Slootdorp moet de bewijslast worden omgedraaid

Voor de bewoners in Groningen geldt de "omgekeerde bewijslast" bij schade aan hun woning en/of gebouwen. Het is niet meer dan rechtvaardig dat dit ook van toepassing wordt op de bewoners van kleine gaswinningen gebieden zoals Slootdorp. Niet alleen de rechtsongelijkheid biedt daar aanleiding toe maar ook de onmogelijkheid voor een leek om aan te tonen dat schade door de gaswinning is veroorzaakt. En door het feit dat het tegenovergestelde ook niet aannemelijk gemaakt kan worden (dat schade niet door gaswinning komt).

Nulmeting Bouwkundig onderzoek

Voor de meeste bewoners en bedrijf houders is niet duidelijk wat bij schade de referentie woning / bedrijf is waarmee hun woning/bedrijfsgebouw mee vergeleken wordt. Terwijl deze nulmeting voor de schadebepaling gebruikt kan worden. Als alle woningen en bedrijfsgebouwen een nulmeting krijgen van een onafhankelijke bouwkundige is bij schade de bewijslast duidelijk en transparant.

Natuur en Milieu

Er ontbreekt een gegronde brede onderbouwing van de constatering dat er geen nadelige gevolgen voor natuur en milieu verwacht worden.

Er is geen sprake van een vertrouwensbasis

Gelet op al de ontstane commotie in het land rondom Groningen, een aantal door gaswinning veroorzaakte bevingen in Noord Holland, alsook de gebrekkige informatieverstrekking wordt door cliënt als verontruste inwoner van gemeente Schagen (Oudesluis) een gebrek aan vertrouwen en ruimschoots onvoldoende draagvlak gevoeld voor de nog te realiseren plannen van Vermilion alhier. De besproken onvolkomenheden in het plan waaronder ongefundeerde uitspraken over risico's van trillingen en daling en ontoereikende wettelijke bescherming en procedures vergroten de ongerustheid.

Clïent vraagt u het ontwerp besluit niet vast te stellen

En anders vraagt hij u tegemoet te komen aan deze zienswijze en het plan aan te passen.

Vervolg op de brief van
13 augustus 2018

Bestemd voor

Bladnummer
6

Bel of mail ons gerust als u nog vragen hebt

U bereikt mij via de klantenservice op telefoonnummer . Mailen kan naar klantenservice@achmearechtsbijstand.nl. Uw zaaknummer is R215157497. Wilt u dit nummer altijd noemen als u belt of mailt? Wij kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,